

Saulėta, dieną 80°, naktį 65°
Saulė teka 6:57, leidžiasi 6:19

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HYmarket 1-6100
Over One Million Lithuanian In The United States

VOL. LV

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

Chicago, Ill. — Trečiadienis, Spalio-October 10 d., 1973 m.

Kaina 15c

239

IZRAELIO KARO LĒKTUVAI PUOLĖ DAMASKA

KARINĖ ČILĖS VALDŽIA PASKELBĖ: PARTIJOS VISAI NEREIKALINGOS

SANTIAGO. — Čilės karinės juntos narys generolas Gustavo Leigh Guzman pasikalbėjimo su dešiniųjų laikraščiu "Tribuna", pareiškė, kad Čilė šiuo metu nereikalingos nei politinės partijos nei laisva spauda. "Dabar ne laikas diskusijoms, dialogams, susirinkimams ar parlamento debatams", pasakė jis, nurodydamas, kad šalį reikia pirma išvesti iš chaoso, išvalyti pavojingą ir kenkiantį elementą, tik tada bus galima galvoti apie politinių partijų veiklą.

Laikraštis "Tribuna" buvo aiškus buvusio prezidento Allendes priešas, patyręs įvairių varžymų, tačiau jo redaktorius pareiškė generolui, kad jo vyriausybė su savo spaudos kontrolėmis sunaikino žurnalizmą ir žurnalistus, įvesdama sistemą, kaip Sovietų Sąjungoje ar kitose komunistinėse šalyse. Čilės spauda šiuo metu yra daugiau varžoma, negu Allendes laikais.

Generolas pavadinęs šitokią klausimą "išsišokimu" ir pasakė "Padėtis Čilėje pasikeitė ir galioja visi kitos žaidimo taisyklės. Žurnalistai turi sumokėti šiokią tokią kainą už kitas laisvės rūšis — už laisvę kalbėti apie šviesią ateitį, laisvę auklėti savo vaikus ir laukti naujų, laisvų rinkimų.

Generolas Leigh paaikšino, kad naujoje Čilės konstitucijoje svarbiausias punktas bus tas, kad tos politinės partijos, kurios pasisako prieš demokratinę sistemą, bus laikomos nelegaliomis. Kitas svarbus naujos konstitucijos lėmsis bus dvigubai prezidento rinkimai, kurie garantuotų išrinktam asmeniui efektingą daugumą, kaip yra Prancūzijoje.

Čilės politikai susirūpinę seka karinės valdžios elgesį. Valdžia paskelbė kairiasias partijas nelegaliomis ir jas uždarė, o visas kitas partijas paskelbė "atostogaujant". Gen. Leigh Guzman pareiškė, jog, jo nuomone, Čilės pažangai politinės partijos nereikalingos. Valstybės pareigūnai parengė naują politiką, bet pagal jų sugebėjimą gerai atlikti pavestas pareigas.

Kai kurie Čilės politikai, iš tu grupių, kurios buvo Allendes opozicijoje, skundžiasi, kad kariuomenės vadai Čilėje elgiasi, kaip svetimoje, okupuotoje šalyje, nedarydami skirtumo tarp nuversto prezidento šalininkų ir jo priešų.

Čilės užsienio reikalų ministris garantavo Jungtinių Tautų sekretoriui, kad Čilėje bus gerbiamos žmogaus teisės. Amnesty International gavo valdžios leidimą patikrinti vietoje visus skundus.

Tanaka susitarė bendradarbiauti

BONA. — Japonija ir V. Vokietija susitarė sudaryti bendrą komisiją, kurios uždavinys bus ieškoti naujų bendradarbiavimo kelių ir būdų. Japonijos premjeras Tanaka pabrėžė Bonoje, kad svarbiausia išvystyti bendradarbiavimą žaliavų ir energijos srityse.

Premjeras Tanaka, aplankęs Londoną, Paryžių ir Boną, šią savaitę bus Maskvoje tartis dėl Japonijos vaidmens Sibiro turty išvystyme.

Vakar Saugumo Taryboje svarstė Viduriniųjų Rytų konfliktą.

IŠ VISO PASAULIO

MASKVA. — Diplomatai Maskvoje įsitikinę, kad sovietų vadai iš anksto žinojo apie arabų planuojamą Izraelio puolimą. Brežnevo ir kitų pareiškimai apie konfliktą, o taip pat ir spaudos straipsniai rodo, kad sovietai tikisi šį kartą arabų laimėjimo. Brežnevas pasakė, primindamas japonų premjerą Tanaką, kad sovietai yra agresijos aukų — arabų pusėje.

TEL AVIVAS. — Nežiūrint karo veiksmų iš Romos į Izraelį atskrido 180 turistų, jų tarpe nemažai korespondentų ir fotografų.

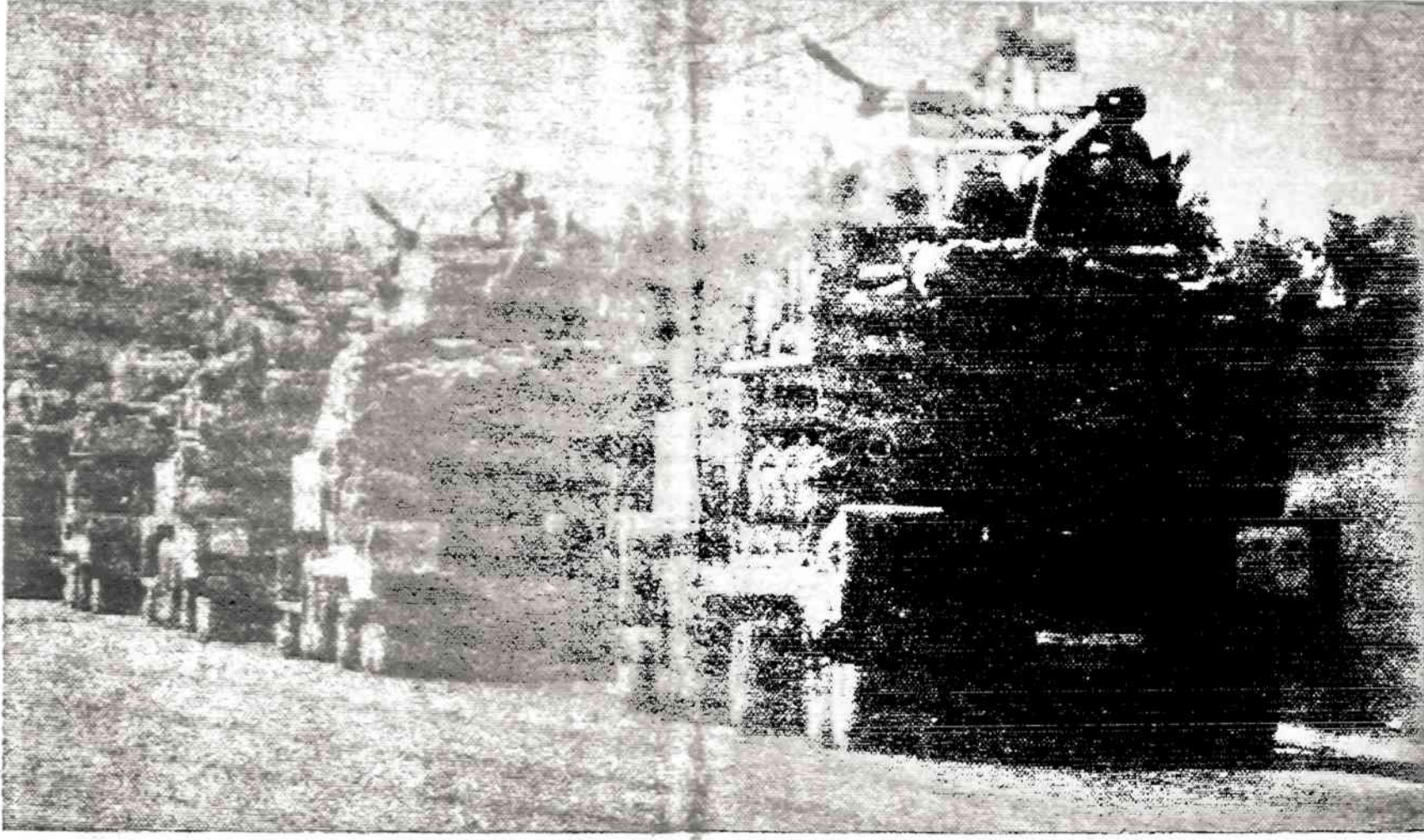
VIENA. — Sovietų žydų emigracija per Austriją tebevyksta, nors rugsėjo 29 austrai pažadėjo uždaryti pereinamąją žydų stovyklą. Pirmadienį iš Vienos į Izraelį atskrido naujų imigrantų pilnas lėktuvas.

KEY WEST. — Nuo spalio 17 d. bus uždaryta karo laivų bazė Key West, Floridoje, turinti 150 metų istoriją. Paskutiniu metu čia buvo povandeninių laivų uostas.

LONDONAS. — Vyriausybės statistika rodo, kad dėl aukštų kainų britų gyventojai šiandien sunaudoja mažiau mėsos, negu pokariniais laikais, kai mėsa būdavo pardavinėjama su kortelėmis. Tuo metu kiekvienas gaudavo apie 16 uncijų per savaitę, o dabar sunaudojama po 13 uncijų. Britanijoje nuo to laiko labai padidėjo viščiukų sunaudojimas — kiekvienas suvalgo 6,5 uncijas vištienos per savaitę.

Sovietų ambasadorius Yakov Malik Jungtines Tautose piktai kaltino Izraelį agresija prieš arabus. Sovietams piktą, kad Izraelis kelintą kartą įrodė, kad Vakaruose gaminti ginklai yra geresni už arabų vartojamus sovietų ginklus.

Izraelio tankai sekmadienį traukė ant motorizuotų platformų į frontą. Pirmą karo dieną arabai išveržė į Izraelio laikomas žemes, kol tie sumobilizavo savo jėgas ir pradėjo priešpuolį.

ARABŲ ŽIBALO VALSTYBIŲ PLANAI

KUWAITAS. — Žibalo turinčios arabų valstybės yra skubiai šaukiamos į konferenciją Kuvaite svarstyti, kaip panaudoti žibalo kare prieš Izraelį. Radikalūs arabų režimai seniai kalba apie naftos sustabdymą Amerikai, verčiant ją pakeisti savo politiką Izraelio atžvilgiu. Žibalo produktai Amerikai ir kitoms Vakarų valstybėms yra gyvybiniai, todėl klausimas yra labai rimtas. Palestinos Išlaisvinimo organizacija paskelbė atsisaukimą į visas arabų vyriausybes, ragindama sustabdyti visas naftos pompas.

Egipto karinė vadovybė paskelbė, kad jos dalinys puolė buvusias prieš 1967 m. karą Egipto žibalo versmes Balajim, prie Suezų įlankos ir paliko jas degančias. Tos Egipto žibalo versmės parūpina Izraeliui reikalingą kurą.

Nors Jordanas į karo veiksmus neįsijungė, jo priešlėktuvinė gynyba numušė du Izraelio lėktuvus, kurie buvo įskridę į jo erdvę. Sirija giriasi numušusi 34 Izraelio lėktuvus.

Egipto spauda paniekinančiai atmetė JAV senato rezoliuciją, reikalaujančią skelbti karo pailubas ir sugrįžti į praėjusią savaitę buvusias pailubų linijas.

Įdomu, kad arabai, gyvenę Izraelio okupuotose srityse, laikiškai labai ramiai ir nesukyla prieš okupantą. Gazos pakraštyje korespondentai rado ramų kasdieninį gyvenimą ir visai mažai Izraeliui. Jauni kareiviai buvo pakeisti vyresnio amžiaus atsarginiais, kurie patalpuoja ramias arabų gatves.

Egiptas pranešė didžiųjų valstybių ambasadoriams, kad jo tikslas yra išlaisvinti Izraelio okupuotas žemes. Prezidento Sadato laiškas skirtas nuraminti viešąją opinią, kad Egiptas neplanuoja "sumesti žydus į jūrą". Izraelis irgi paskelbė, kad jis nesiekia naujų arabų žemių, tačiau bandys atstatyti prieš šį karą buvusią padėtį.

Amerikos spauda neabejoja, kad arabai karą pradėjo gerai viską apsvarstę ir suplanavę. Niekas netiki, kad Izraelis pradėjo pirmuosius karo veiksmus. Apie tai Jungtinėse Tautose kalbėjo Izraelio užsienio reikalų ministras Ebanas, pasakęs, kad žmogus turi būti idiotas patikėti, kad Izraelis galėtų planuoti tokį provokuojantį žygį Yom Kippuro dieną, kada nebuvo ryšių, radijo, susisiekimo ir buvo neįmanoma pašaukti kareivius iš jų namų ar sinagogų.

Aukščiausias Teismas atsisakė svarstyti buvusio tamsiterių vado Jimmy Hofos apeliacinį skundą.

Kissingeris bijo "šaltojo karo"

WASHINGTONAS. — Valstybės sekretorius Kissingeris pasakė kalbą užsienio reikalų specialistams, susibūrusiems Demokratinųjų Institucijų Studijų centre. Kissingerio kalba pavadinata "Pacem in Terris III", pagal popiežiaus Jono XXIII encikliką, paskelbtą 1963 m.

Kissingerio kalboje daug vietos užėmė įrodinėjimai, kad Amerika neturėtų kištis į Sovietų Sąjungos vidaus reikalus. Per daug spaudama sovietus, Amerika rizikuotų atnaujinti šaltąjį karą ir padidintų tarptautinius įtempimus, kalbėjo Kissingeris. Sovietai turėtų gauti privilegijuotus valstybės lengvatas ir Amerika neturėtų reikalauti už tas lengvatas nuolaidų iš Maskvos.

"Rusų tauta gyvena diktatūrose visą savo istoriją", pasakė Kissingeris, "Ne mūsų reikalas po tiek metų bandyti pakeisti per išorinį spaudimą, ypatinai dabar, kada yra daug galimybių statyti bendradarbiavimo santykius tarp Amerikos ir Sovietų Sąjungos", — pasakė valstybės sekretorius, nurodydamas, kad Amerikos įtaka Maskvos vadams yra ribota ir kietas spaudimas gali išprovokuoti sovietų vadus sugrįžti į užsienio politikos praktiką, kuri padidintų įtempimus. Ar mes pasiruošę vėl atsisturti krizėse ir didinti gynybos biudžetus, ko reikalaujame šalto karo sąlygos? — klausė Kissingeris. Jam pritarė kitas to susirinkimo kalbėtojas sent. Fulbrightas iš Arkansas.

Kissingeris pridėjo, kad Amerika nėra neutrali kovoje tarp laisvės ir jos priešų. Amerika bandys daryti įtaką ir skelsti laisvę, tačiau branduolinių ginklų laikais taikos statyba yra gilus moralinis įsipareigojimas. Ilgainiui laisvės reikalui pagerinti santykiai su Sovietų Sąjunga bus n audingnesni, negu per kietas spaudimas, pasakė Kissingeris.

BELGRADAS. — JAV izdo sekretorius Schultz pasakė Jugoslavijoje, kad abipusė prekyba per ketveris paskutinius metus padvigubėjo iki 420 milijonų dolerių. Amerikos bankai davė Jugoslavams 335 milijonų dolerių kreditą ir duos dar 630 milijonų dolerių. Slovenijos Amerikos bendrovė status branduolinių elektros jėgainę už 200 milijonų dolerių.

VELEAUSIOS ŽINIOS

Amerikos korespondentas Dean iš Damasko pranešė, kad Izraelio lėktuvų puolimai padarė didelių nuostolių pastatams ir užmušė kelis šimtus žmonių. Viena bomba pataikė tiesiai į Sovietų Sąjungos ambasadą, kur žuvo 30 rusų, jų tarpe pats korespondentas matęs ir vaikus.

Palestiniečių žinių agentūra Beirute vakar po pietų paskelbė, kad Izraelio aviacija pakartotinai puolė ir Egipto sostinę Kairą.

Prezidentas Nixonas vakar priėmė Ivory Coast prezidentą. Darbo unių federacijos prezidentas Meany vakar kritikavo prezidento Nixono ekonominę politiką ir reikalavo tuoj panaikinti visas kontroles, kurios atvedusios Ameriką į chaosą.

Egiptas pareikalavo, kad Jungtinės Tautos atšauktų 34 JT stebėtojus prie Suezų kanalo, kuris liko užfrontėje, Egiptui užėmus rytinį krantą. Stebėtojams fronte nesaugu ir Egiptas siūlo išsiusti juos į Kairą.

Kelios mažos bombos sprogo Argentonoje ITT viešbutyje Sheraton Hotel. Teroristai jau trečia kartą puola Argentonoje esančias International Telephone and Telegraph bendrovės įmones.

Baltimorėje 17 metų vyras buvo apkaltintas žmogžudyste, kai jo išprievartauta 70 metų moteris nusizudė po trijų mėnesių po išprievartavimo.

Amerikiečių grupė, 53 asmenys, išvyko į Pietryčių Aziją ieškoti savo kareingųjų vyrų, vaikų ar brolių. Valstybės departamentas bandė atkalbėti šią grupę nuo kelionės, tačiau grupė nutarė važiuoti, norėdama atkreipti pasaulio dėmesį į savo rūpesčius.

Vakar rytą kai kuriose linijose, jų tarpe pietvakarių Čikagoje, nevaikščiųjų autobusai, nes sustreikavo apie 200 vairuotojų, paremdami jau seniai streikuojančius autobusų mechanikus.

TEL AVIVO PRANEŠIMAI ATSARGIAI KALBA APIE ILGAS, SUNKIAS KOVAS

DAMASKAS. — Izraelio lėktuvai puolė Sirijos sostinę Damaską, sudaužė radijo stotį, Sirijos gynybos ministerijos pastatą. Sirija praneša, kad puolime žuvo daug civilių. Puolimas užtruko apie 10 min. Izraelyje sakoma, kad sostinės puolimas buvo atsakymas į Sirijos artilerijos ir raketų ataką prieš Izraelio kaimus. Izraelio kariuomenės pranešimai vakar nebuvo tokie optimistiški kaip pirmadienį. Vakare buvo pabrėžiama, kad Izraelio laukia sunkios, nuostolingos kovos. Sinajuje vyksta mūšiai su Egipto tankais, kurie Egipto pranešimu, pasistūmė devynias mylias nuo Suezų kanalo. Izraelis praneša, kad kovos vyksta penkios mylios nuo kanalo.

Sudano kareiviai išvyko į frontą

BEIRUTAS. — Sudano prezidentas Gaafar al Nimeiry pasakė į tautą kalbą, kurioje pranešė, kad Sudano kariuomenės daliniai jau vyksta į mūšio lauką padėti egiptiečiams. Jis pasakė, kad arabų "išsilaisvinimo karas" jau prasidėjo ir Sudanas padės atmušti zionistų agresiją.

Sudano prezidentas kreipėsi į Afrikos ir kitas "nesusirišusias" valstybes prašydamas padėti arabams kovoti prieš kolonializmą ir imperializmą. Palestinos žinių agentūra paskelbė, kad į Siriją jau atvyko Irako kariuomenės daliniai.

Kinijos spauda kaltina Izraelį

HONG KONGAS. — Kinijos partijos laikraštis Jenmin Jih Pao, rašydamas apie Viduriniųjų Rytų konfliktą, pareiškė stiprią paramą arabų valstybėms ir apkaltino Izraelį, kaip pradėjusį naują karą prieš Egiptą ir Siriją. Laikraštis kartu kaltina ir "didžgalybę": Sovietų Sąjungą, kuri remianti Izraelį kareiviais išleidama emigruoti didelių skaičius sovietų žydų.

Kinijos žinių agentūra irgi pranešė, kad Izraelis pradėjo "naują agresiją". Šiame žygyje Izraelis turėjęs dviejų galybių paramą, rašo laikraštis, Amerika duodanti Izraeliui ginklus ir kitaip remianti Izraelio zionistus, o Sovietų Sąjungą parūpinanti darbo jėga, išleidama žydus išvažiuoti į Izraelį.

Japonų Tanaka derisi Maskvoje

MASKVA. — Japonijos premjeras Tanaka ir sovietų partijos vadovas Brežnevas abu kalbėjo apie reikalą užbaigti II-ji Pasaulinį karą taikos sutartimi, kuri vis dar nepasirašyta. Abu kalbėtojai pripažino, kad yra tam kliūčių ir pareiškė viltį, kad pavyks jas nugalėti.

Sovietų Sąjungai labai svarbu atitraukti Japoniją nuo susidraugavimo su Kinija, kurioje Tanaka jau lankėsi. Sovietai tačiau nenori Japonijai sugrąžinti keturių salų, užimtų karo metu. Premjerui Chruščiovui valdant Sovietų Sąjungą, japonams buvo pasiūlyta sugrąžinti dvi salas, bet Japonija su tuo nesutiko.

Maskva bijo, kad sugrąžinus salas Japonijai, Kinija irgi sutvirtins reikalavimus, kad Maskva sugrąžintų buvusias Kinijos teritorijas. Brežnevas pripažino, kad pai-

Nei Izraelis nei arabai korespondentų nepileidžia arčiau fronto linijų, todėl sunku susigaudyti, kas ten vyksta. Kariuomenių skelbiami komunikatai visada labai prieštarauja ir neįmanoma patikrinti, kas skelbia teisybę. Egiptas paskelbė, kad per 4 karo dienas priešlėktuvinė gynyba ir karo lėktuvai numušė 97 Izraelio lėktuvus. Vakare keturi Izraelitai lakūnai buvo paimti ir nelaisvę. Jie buvo parodyti televizijos programoje.

Sovietų vadai Brežnevas vakar pasiuntė laišką Alžiro prezidentui, ragindamas jį įsijungti į kovą prieš Izraelį. Brežnevas sako, kad kuo daugiau arabų valstybių turėtų įsijungti į karą prieš "klastingą priešą", esą negalima palikti Sirijos ir Egipto vienu.

Izraelio pranešimai kalba apie Sirijos karo jėgų išstūmimą iš Golanų aukštumų, kur likę tik nedideli sirų daliniai. Vakare keturi sirų lėktuvai bandė sustiprinti apsuptas šarvuotųjų jėgas, buvo numušti ir visi kareiviai juose žuvo. Izraelio lėktuvai puolė du karinius aerodromus ir šiaurę nuo Kairo. Pirmą kartą Kaire pasigirdo priešlėktuvinės apsaugos sirenos. Izraelio laivai nuskindinę Viduržemio jūroje tris Egipto laivus ir du sužaloję Raudonojo jūroje.

Egipto pranešimas iš Sinajaus kalba apie masinį Izraelių bėgimą, palikus ginklus, tvirtoves ir karo mašinas. Egipto tankai sunaikinę visą Izraelio šarvuotųjų brigadą ir paėmę jos vadą Ashad Yagory ir nelaisvę.

Izraelio lėktuvai puolė Port Saido miestą. Izraelio lėktuvai valdo erdvę virš mūšio lauko, tačiau Izraelio aviacijos vadai pripažįsta, kad arabų aviacija dar mažai nukentėjo ir nebuvo įtraukta į mūšius.

Pablo Casals, garsus čelistas, 97 metų prieš dvi savaites turėjo širdies ataką, tačiau grįžo iš ligoninės į namus sustiprėjęs.

nūs santykiai su Japonija dabar pagerėjo ir siūlė bendradarbiauti Azijos saugumo ir taikos labui. Jis pasakė, kad taikos sutarties pasirašymas padėtų dar stipresnius pagrindus abiejų valstybių santykiams.

Sovietų Sąjungai ir Japonija svarsto penkis ekonominius projektus. Japonai siūlo išvystyti Jakutijos rajono natūralias dujas, pastatyti didelius medžio apdirbimo ir celulozės fabrikus Sibire, pastatyti žibalo liniją iš Sibiro į Ramųjį vandenyną ir ieškoti akmens anglių ir žibalo Jakutijoje ir Sachaline. Sovietai reikalauja didelių Japonijos kreditų ir žada atsilginti ateityje suvarstytą žaliavų tiekimu. Visi tie projektai kainuotų Japonijai virš milijono dolerių.

Mūsų SKAUTIJA

LEIDŽIA LIETUVIŲ SKAUTŲ SĄJUNGA
REDAGUOJA SKTŲN. BALYS VOSYLIUS

Adresas: 7120 S. Rockwell St., Chicago, Ill. 60629

X-ji METAI

NR. 35 (429)

Skauti žinia iš JAV rytų

VASARĄ NUSKENDO DU BICĪULIAI:

Rimantas Birutis ir Tamas Dičpinigaitis

Šių metų liepos 1 New Yorko lietuvių skautų šeima sukrėtė netikėtą ir skaudi žinia. Grįždami namo iš-savaitgalio išskylos Vermon-te, nedidelėje, bet klasingoje Caterskill Creek srovėje nuskeno skautai vyčiai kandidatai: sl. Rimantas Birutis ir sl. Tamas Dičpinigaitis. Abu jauni, vos per 18 metų, Queens College New Yorke studentai, tik pradėję žengti pirmuosius savarankiškus savo gyvenimo žingsnius.

RIMANTAS BIRUTIS

TOMAS DIČPINIGAITIS

Skautus liūdesys prisilėgė netikėtai ir skaudi žinia. Grįždami dar sustojo pasimaudyti. Rimantas pamatęs skęstantį Tomą, šoko pagalbon, bet, deja, nebeiški- lo ir jis.

Juos pažinojo daug kas.

Išaugę sąmoningose lietuviš- kose šeimose, lankę Maironio šeštadieninę mokyklą. Tuo pa- čiu metu įstojo ir į N. Y. Tauro tunto vilkiukų draugovę. Juodu nepasitenkino vien tik eiliniu kasdieniniu pareigų atlikimu, ne- pasilikio pasyvūs, bet su pilna energija įsijungė į mokyklos ir organizacijos darbą. Juos ma- tei bemaž kiekviename mokyk- los renginyje, sutikai sporto aikštėse ir salėse žaidžiančius futbolą, krepšinį ar stalo tenisą, radai prie plaukymo baseino. Abu geri plaukikai, o Rimantas buvo pasiekęs gražių rezultatų lengvoje atletikoje ir amerikie- čių tarpe. Sporto šventėse gynė NY Lietuvių Atletų Klubo ar Tauro tunto spalvas, iš ten grįž- dami su visa eile laimėtų tau- rių ir medalių.

Nuosirdžiai ir darbščiai abu reikėsi ir Tauro tunto veikloje. Vilkiukų draugovėje — būrelių vadovai; skautų draugovėje — skiltininkai. Be jų neapsiejo nei viena stovykla, nei vieni skilti- ninkų kursai, suvažiavimai ar išvykos.

Mokykla ir skautavimas su- artino šiuos abu skirtingo būdo jaunuolius.

Tomas nuolat besišypsantis, judrus ir pilnas energijos. Ri- mantas ramus, tvirtas būdo, lo- giškas, kartais mėgstas ir pafi- losofuoti. Jei Tomas griebėsi ką nors atlikti vien tik energijos skatinamas, kad tą darbą pra- dėtų, tai Rimantas pasirūpino, kaip jį lengviau atlikti ir geriau užbaigti. Juos nuolat matei ta- riantis, svarstant ir planuojant.

Pamažų, per eilę metų, jie ta- po neperskiriami draugai. Kur- ėjo ir ką darė, vis abu kartu, vie- nas kitam padėdami, vienas ki- tą papildydami. Išaugo sveiki kūnu ir siela, nesugadinti šių laikų jaunimo tarpe paplitusių negerovių, kuklūs, darbštūs ir paslaugūs.

Visa širdimi pamėgo gamtą ir kiekviena proga stengėsi iš- vykti paįskylausti ir pailsėti jos

prieglobstyje. Ir tą karštą liepos mėnesio sekmadienį grįždami dar sustojo pasimaudyti. Ri- mantas pamatęs skęstantį Tomą, šoko pagalbon, bet, deja, nebeiški- lo ir jis.

Grįžo atgal amžiam nutilę, bet... abu kartu... Su giliu liūde- siu atsiveikino gasus būrys draugų ir pažįstamų net ir iš to- limiausių Atlanto rajono kam- pelių.

Kiekvienam buvo skaudu matyti du karstus,

stovinčius šalia vienas kito, tačiau niekam nebuvo nuostabu. Kas žinojo jų draugystę, buvo tikras, kad kitaip negalėjo ir bū- ti.

Brolį Tomą ir brolį Rimantą, beveik kartu pradėję gyvenimo kelionę, kartu ėjote šios žemės keliu, kartu iškeliauvote į amž- nybę, kad atsigultumėte greta vienas antro St. Charles kapinė- se amžinam poilsiui.

Didžiarvomis Jumis ir ateity- je daug iš Jūsų tikėjomes, deja, likimas lėmė kitaip. Tačiau mū- šis širdyje liksite amžinai gyvi, kaip taurus tikros draugystės pavyzdys.

Ilsėkitės ramiai Jūsų pamėg- tos gamtos prieglobstyje, broliai, o gestant vakaro žarom, apri- męs pietų vėjelis kartu su be- užsūstantiais medžių lapais amžiais šnibždės Jūsų taip mė- giama Vakarinė Giesmė: "Atei- na naktis... saldžių sapnų... Už- mikli... Dievas yr' čia..."

s. Vyt. Kidolis

CLEVELANDO SKAUTAI IR SKAUTĖS

prie lauzo Jubiliejinėje Stovykloje.

V. Bacevičiaus nuotr.

JUBILIEJINE STOVYKLA BUVO ATVYKE IŠ TOLIMŲ VIETŲ

ne tik jauni skautai, bet ir seni vadovai. Čia jie turėjo progą prisiminti gražius jaunų dienų skau- tavimo laikus. Stovi iš kairės: ps. K. Priimantas (Los Angeles), s. kun. S. Kulbis SJ (Montrealis), v. s. J. P. Jurgėla (New Jersey), v. s. Vyt. Jokubaitis (Clevelandas), v. s. V. Kizlaitis (Clevelandas), v. s. J. Mastauskas (Anglija), ps. Seikas (St. Catherine).

V. Kizlaičio nuotr.

PIRMAS RUDENS SEKMADIENIS

dar kvėpėjo šiluma,

kai Bučo sode varžėsi Chicagos skautai-ės

Chicagos priemiestyje išsiplė- tusiame Bučo sode kur nuolatos skamba gaidžių giedojimas, ža- sų šūkavimas bei šunų lojimas, rugsėjo 23 d. popietėje aidėjo skautiško jaunimo šūkių, artė- jant prie laimėjimų skautiško žaidimų šventėje. Aštuntą kar- tą šią šventę suruošė Chicagos jūrų budžių "Prezidento Smeto- nos" įgula, talkinamo Kernavės tunto, jūrų skaucių Nerijos tun- to ir skautų Lituanicos tunto va- dovų ir vadovių.

Kaip ir ankstesniais me- tais, varžybos vyko skautų-čių aikštėje, vadovaujant j. v. s. Br. Juodeliui, s. V. Rupinskiui ir A. Liškūnui, ir jaunesniųjų skau- tų-čių aikštėje, vadovaujant j. ps. R. Kunstmannui, su kitais tal- kininkais. Kartu vyko tėvų — rėmėjų bei vadovų tvarkoma ge- gužinė, kur alkani buvo pavaly- ginti, o ištroškę pagirdyti. Kaip ir anksčiau, čia buvo pa- ruošti g. M. Kupcikevičienės, S. Rupinskienės ir kitų talka gau- sūs laimėjimai, atkreipę svečių akis gražiais paveikslais ir Lie- tuvos partizano X. dovanotomis tautinio rašto lino staltiesėmis.

Naujos šių metų žaidimų estafetės vilkiukų, paukšty- čių aikštėje dalyviams kėlė daug entuziazmo.

Gaila, kad neįvyko 5 pėdų ankščio sviedinio stūmimas, ne- laimingai sviediniui susprogus dar prieš žaidimų pradžią. Ta- čiau ir be to šių metų jaunųjų aikštė turėjo daug įrengimų, pa- reikalavusių daug darbo ir pasi- ruošimo.

Skautorama šiais metais bu- vo naujas žaidimas skautų — skaucių aikštėje, suside- danti iš 10 stočių.

Sanitarijos stotyje, draugo- vės atliko pirmos pagalbos prak- tiką. Skautų įstatų stotyje, va-

v. s. J. Paronio, vienetai iš pa- skirų žodžių turėjo sudėti visus Skautoramoje I vieta, laimėjo II skautų įstatus. Laužų krovimo Kernavės tunto žvilės dr-vė, II vieta — Nerijos tunto Minijos

DETROITO SKAUTAI PARADUOJA

Jubiliejinėje Stovykloje.

V. Bacevičiaus nuotr.

stotyje, vad. L. Ramanauskui, per trumpą laiką reikėjo sukrauti įvairius laužus. Astronomi- jos stotyje, vad. s. y. A. Miła- šiu, reikėjo surasti planetas, žvaigždynus, žinotų jų vardus. Krepšio aikštėje, vad. s. K. Cijū- neliui, taškus teko pelnyti ka- muolio metimu į krepšį. Pione- rijos stotyje, vd. s. A. Paužuo- liui, teko statyti aukštą vėliavos stiebą iš 3 gabalų. Lietuvos ge- ografijos stotyje, s. V. Rupin- kas reikalavo surasti tarp upių ir miškų didesnius Lietuvos mie- stus. Atmintį lavino ps. G. Pla- čo gerai paruošta Kimė stotis. Gi lietuviškų dainų žinojimą pa- gal melodijas stotyje tikrino v. sl. Rūta Nainytė. Kad skautas niekad nepaklystų, s. R. Račiū- nas tikrinio kelio ženklų žinoji- mą.

Užbaigus skautoramą, sudū- dėjo tinklinio dvi aikštės, teisė- jaujant ps. Vyt. Germanui su talkininkais.

Šventė pradėta vėliavos pakė- limu, vedant budžių įgulos va- dui ps. L. Kupcikevičiui bei svei- kinimo žodžiu, vadeivei s. D. Ei- dukienei visiems linkint laimėti. Šventė tikrai praėjo laimint vi- siems dalyviams, kurių, palygi- nant su kitais metais, šioje šventėje mažokai fėbuvo. Sesių Kernavės ir jūrų skaucių Nerijos tuntu dalyvavo po tris vie- netus, o skautų Lituanicos tun- to dalyvavo 6 draugovės ir vie- nas laivas bei budžių įgula.

Šventės baigimo žodį tarė rajono vadas v. s. P. Nedas. Teisėjų kolegijos pirm. v. s. V. Tallat Kelpšai atrinkus laimėtojus, jiems buvo įteiktos dovanos.

Mazgų estafetėje I vieta lai- mėjo Basanavičiaus, II vieta Vy- tauto ir Dubysos (Kernavės tun- tas) dr-vės. Gyvulių pažinime I vieta laimėjo Nerijos tunto Ven- tės laivas; II vieta Kudirkos dr- vė. Bėgimo estafetėje I vieta laimėjo Vytauto, o II vieta Pun- tuko dr-vės. Klindžių estafetėje I vieta gavo Vytauto, o II vieta Basanavičiaus dr-vė, o paukšty- čių kvadrata laimėjo kernavie- tės.

Mūsų spaudoje

Spėkit, kur tai buvo

Al. Gimantas Nepriklausomo- je Lietuvos Nr. 39 antrašte "Kreivos sąžinės ar kreivi veid- rodžiai" be kt. rašo:

Viename didmiestyje miesto burmistras išrinktas neabejoti- nas lietuvių ir kitų panašių ma- žumų bičiulis. Net savo artimų bendradarbių tarpe, miesto val- dyboje, turi keletą lietuvių kil- mės aukštesnio rango pareigū- nų. Šiaip jau tas mēras labai dažnas svečias lietuvių tarpe, nešykštus išleisti mums mielai skambančias proklamacijas ar deklaracijas. Rodos, jo intenci- jomis sunku būtų abejoti.

Atplaukė iš anapus vanden- yno sovietinis laivas. Pats pima- sis toks svečias. Miesto vaizbū- nai, kartu su savivaldybe tuoj

laivas ir III vietą — skautų Ram- byno dr-vė.

Tinklinio aikštėje skaucių III- ji komanda (jūrų skautės) lai- mėjo prieš skautus vyčius. Pui- kus sekmadienio oras irgi prisidė- jo prie sklandaus ir sėkmingo skautiško žaidimų šventės pra- vedimo. B. B.

susimoję paruošti iškilmin gą sutikimą — priėmimą. Vietinė spauda tuoj pat tai iškniso, nors laivo atvykimo data ir vieta kran- tinėje buvo pusiau paslapties saistoma. Atvykimo detalės ir laikas buvo keičiama. Pats vy- riausias miesto pareigūnas su visais adjutantais šypsojosi, kratė rankas, — įteikė simboli- nes dovanas ir ženklus raudono- jo laivyno atstovams, o tos ma- žumos, kurios norėjo tolimus sve- čius sutikti su piketais, buvo stiprios policijos apsaugoje, nu- kreipti toli už tvorų, už vartų ir atvykėliai nei matė nei girdėjo protestuotojus. Kas ten žino, pagerbiant sovietinius jūrinin- kus, gal ir sveikinimo proklama- cija buvo miesto vardu išleista ir perskaityta, Tuo tarpu mažu- mos yra kantrios ir laiko turin- čios. Jos gali laukti. Sekančią Vasario 16 greičiausiai vėl ma- tysime savo tarpe minėtą mērą ir su juo mielai bendraujančius mūsų visuomenės veikėjus.

FIGHT HEART DISEASE

GIVE HEART FUND

DEDES SERNO GYVENIMO BRUOZAI

IKI GERIAUSIA DOVANA

vyresnieji Amerikos lietuviai Juozas Adomaitis Dede Serną su- menškai pažino, skaitė jo straipsnius, knygas ir klausė jo pasakau- tu. Tačiau jie gali pasakauti gražiai surasytą Dede Serno gyvenimą. Jiems bus įdomu prisiminti senus laikus ir pasakauti gražių istorijų. Naujai atvykęs lietuvis gautų žiemos ar vasaros pasakaitymams nu- pirkti Antano Rūko parasytą Vienos Žmogaus Gyvenimą — Dede- serno gyvenimo urozuus. Jie pradžiugins kiekvieną, kas jį išmėna ir pažinojo, o naujesiems ateiviams, jaunimui, rasytojo Antano Rūko lengvas, vaizdas, gražia literatūrinė forma pasakojimas duos progos susipažinti su mūsų pirmųjų išvykusių sviesuolių gyvenimu ir jų kreta ideologine veikia.

Antanas Rūkas, VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Juozo Ado- maitis Serno gyvenimo bruozai. Išleido Amerikos Lietuvių Istori- jos Draugija, Chicago, 1962 m. 206 psl., kaina 2 dol.

PAUJENAMA NAUJINIŲ ADMINISTRACIJOJE

The case of the disappearing paycheck and what to do about it.

Some people learn the hard way. Pay- checks disappear fast. Day-to-day living expenses eat up a lot. And maybe part goes in the savings account for this year's vaca- tion or another immediate goal.

A good chunk of that money seems to disappear by itself.

So it's no wonder that when it comes to long-term goals, or when an emergency comes up, there simply aren't funds to meet the need.

Unless there was a nest egg build- ing up all that time.

A good way to build that nest egg is with U.S. Savings Bonds. The easy way to buy them is to sign up for the Payroll Savings Plan where you work. An amount you specify will be set aside from your paycheck and used to buy Bonds.

And while you're going through grocery bills, car repairs, vacation weekends, kids' toys and nights out on the town, you'll know you're sav- ing money too.

That's good to know.

Now U.S. Bonds pay 6 1/2% interest, when held to maturity of 5 years. 10 months 4 1/2% the first year. Bonds are redeemable if held 90 days or more. When needed they can be cashed at your bank. Interest is not subject to state or local income taxes, and federal tax may be deferred until redemption.

Take stock in America. Join the Payroll Savings Plan.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

SVEČIUOSE PAS A. IR A. TAMOŠAIČIUS

Jų neilstančios kūrybinės darbuotės Kanadoje
25 metų sukaktuvių proga

"Saulutė motinute,
Užtekėk užtekėk
Mes maži piemenėliai,
Mūs trumpi mundierėliai —
Mums šalta šalta".

Nieko mums nepadėjo dainuojant tą stebuklingą dainelę, kuri būdavo Lietuvoje piemenėliai rudens debesuotą ankstų rytą, išvarę gyvulėlius ganytis, dainuodami išsukdavau saulutę, kurį nuvarydavo lietingus debes.

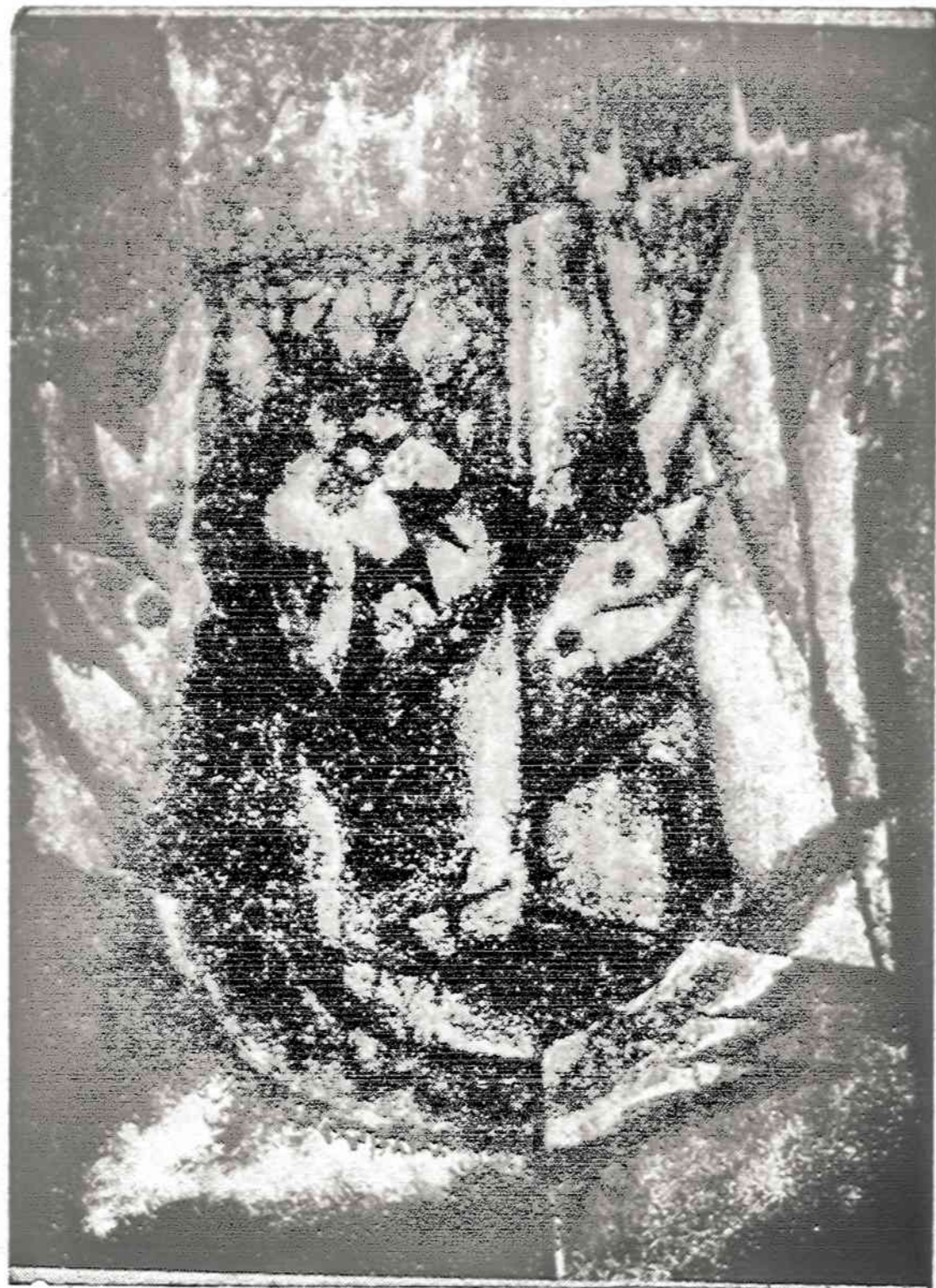
Nors mudvi su Danute Smil-

gevičiene dainavome ją visą kelionę vykdamos iš Montrealio į Kingstoną pas dailininkus Anastaziją ir Antaną Tamošaičius, lietus visą kelionę nenustojo lyges ir Kazimierui Smilgevičiui buvo nelengvas uždavinys slidžiu keliu, sutinkant pakeleše mašinas ištiktas katastrofų, išvairuoti į abu galus 300 su viršum mylių.

Saulutė motinutė ne tik nepasirodė visą dieną, bet ir tik įvažiaus mums į p. Tamošaičių sodybos kiemą, papuoštą mė-

ANTANAS TAMOŠAITIS

A. TAMOŠAITIENĖ

PAVASARIO DAIGAI

lysnais žirgeliais, keistomis metalinėmis skulptūromis ir apso-dintą vešliais medžiais, dangų perskrodę ugnias žaibas, trenkė griausminga perkūnija ir praplūpo toks lietus, kad negalima buvo atidaryti mašinos durų. Pro langus vos galėjome matyti gonkose stovinčius ir mūsų laukiančius p. Tamošaičius. Jie visai nesijaudina ir žiūrėdami į mus išsigančius net šypsoi. Atrodo, jie pripratę susilaukti svečių pas save net ir per tokias audras.

Truputį apstojus lyti, išdrįsime praversti mašinos duris ir bristi prilytomis balomis į namus.

Ne, ne į namus. Tai dviejų aukštų tikras

Lietuvių liaudies meno muziejus.

Palubėse lentynose išdėstyti žemaičių sodiečių darbo dievukai — rūpintojėliai ir kitų nedidelių sodiečių meistrėjų lentoje tapytų darbų.

Prie durų kabo senovinis šaukšdėtis su išmargintais mediniais šaukštais, sena šimtmetė rankšluostinė, verpstukai, metalinės kryžių viršūnės ir daugelis kitokių įvairių liaudies dailės dirbinių.

Ir paties namo vidaus įrengimai — senoviškai drožinėti lubų balkiai, medinės išvaizdos sienos.

Langų užuolaidos, baldų apmušalai spindi liaudiškais raštais. Abejuose aukštuose sienos išpuoštos abiejų Tamošaičių tapybos, akvarelės ir grafikos darbais.

Staiga atsiradus tokioje meno karalystėje, pamišome teirautis apie sveikatas, apie mus, užklupusią lietaus audrą. Norėjosi tik tylomis aplink žiūrėti suprasti ir grožėtis.

Bet čia dar ne viskas. Kie-mo kitą pusę yra dar didesnis, juodai dažytas, dviejų aukštų pastatas, kurio kitaip negalima pavadinti kaip tik

Meno galerija.

Apatiniame aukšte matome sienose iškabinėtus p. Anastazijos kilimus ir tapytas drobės. Kilimai labai didelių formatų. Vieni vaizduoja lietuvių buitį — tautinius šokus, papročius, le-gendas, pusiau abstraktinius vaizdus, žmonių figūras, gamto-vaizdžius. Yra kilimų ir kana-diškoms tėmoms. Vieni iš jų kilimų, išausti gobelenų būdu, kiti rištiniai, treti skandinavišku Rya audimu.

Kingstono 300 metų sukaktėi matėme A. Tamošaičio nutapytus dviem kilimam projektus, kuriuos išpildo Kingstono audėjos. Tie kilimai bus nuolatiniai išstatyti miesto rotušėje.

Prie dailės galerijos yra ir erd-vios studijos, kuriose išsirikiavę bent trylikos audžiamų staklių. Vienose staklėse audžiami tautinių drabužių palaidinės, kitose kilikai, sijonai prijuostės, juostos, kilimai.

Pasieniais manikėnai apren-gti naujais austais tautiniais dra-bužiais.

Vienas stilingu aukštaitišku, neišpasakytai gražiai suderintų spalvų, kitas stilizuotais, visas baltas, papuoštas elegantiškais raudonais lietuviškais raštais.

Šį kostiumą galima užsisvilkti tik jaunajai savo vestuvėms einant prie altoriaus.

Viena, kita figūra, apren-gta ir senoviniai šimtmetiniai dra-bužiais; tai yra tikrieji šaltiniai, kurių prisilaikant audžiami nau-jieji. Viename iš studijos kam-barių, yra stačios staklės ir rė-mo kilimams austi, o šalia jų parengti spalvoti piešiniai kar-tonai. Kilimų spalvos labai įvai-rios ir švelnios, o patys siūlai daugumoje pačios dailininkės dažai.

Galerijos pasieniais jau išdė-tyti p. Anastazijos tapybos dar-bai ir kilimai, parengti įvykstan-čiai lapkričio mėnesį įvykstan-čiai jos darbų parodai Toronte.

Antrame galerijos aukšte A. Tamošaičio tapyba — akvarelė ir grafika. Jeigu p. Anastazijos tapyba šviesių spalvų, tai p. An-tano paveikluose dominuoja tamsus koloritas. Jo paveikslai aštrokų linijų — dekoratyvūs. Daugumoje vaizduojama lietu-viškos temos — iš pasakų, vizi-jų — tai pusiau abstraktiniai vaizdai. Akvarelės jau švieses-nių spalvų, primenančių audinių paviršių. Tapytų paveikslų la-bai gausu ir jie daugumoje ne-mažų formatų.

Paskutiniu laiku p. Tamošai-tis yra sukūręs nemažai spalvo-tų litografijų. Ir jis sparčiai ruošia ruošiasi naujoms paro-doms.

Kai mes apžiūrėję viską, vai-šinomės prie p. Anastazijos skai-niais lietuviškais valgiais paruoš-

to stalo, aš visą laiką galvojau: kiek daug valandų, dienų ir me-tų mūsų dailininkai turėjo be atvangos dirbti, kad sukurtų to-kią gausybę paveikslų, išaustų tiek kilimų, tautinių kostimų, kuriais pasipuotė ne tik pavie-nės moterys, solistės, dainuoda-mos scenose, bet ir didelių cho-rų dainininkės, bei liaudies an-samblių šokėjos ir kiti dalyviai — vyrai ir moterys, kaip štai mūsų ansamblis "Gintaras". Tik atsidarius scenos užuolaidai, su-švinta žavingomis spalvomis pa-sipuotęs lietuviškais raštais iš-austais drabužiais ir jau sužavi publiką dar nepradėjęs koncer-tuoti.

Dailininkai Tamošaičiai vie-ni iš pirmųjų iš Europos atvyko Montrealin. Jie tuoj įkūrė dai-lės studiją kurią lankė daug lie-tuvių, bet už poros metų 1950 m. persikėlė prie Kingstono. Ir štai jau 25 metai kaip jie nors ir provincijoje gyvendami yra labai įsijungę į Kanados ir lietu-vių kultūros ir meno puoselėji-mą. Čia jie ne etik patys ku-ria, bet ir mokina kitus — lie-tuvius ir kanadiečius. Kanada juodu 1967 metais apdovanojo šimtmetiniu jubiliejiniu meda-liu. Jų pavardės minimos kana-diečių leidiniuose ir jų spau-doje. Abejų dailės darbų yra universitetų ir muziejų kolekci-jose. O kiek daug jų paveikslų lietuvių privatinuose namuose, galerijose, vienuolynuose! Ir kiek jie jų dar turi ir turės savo galerijose Kingstone!

Pianistas Kazimieras Smilge-vičius su ponia Danute ir aš, ir atvykome tą audringą, lietingą šeštadienį pasveikinti taip aukš-tai iškilusius ir pagarsėjusius mūsų mielus menininkus Anta-ną ir Anastaziją Tamošaičius, jų 25 metų kūrybinės darbuotės Kanadoje sukakties proga.

Ir štai šiuo rašiniu (per ger-biamas Naujienas) mes juos sveikindami, linkime jiems svei-katos ir nepailstamos kūrybinės energijos darbuotis dar ilgus, ilgus metus.

Elzbieta Kardelienė

SKAITYK IR KITAM PATARK
SKAITYTI DEMOKRATINIŲ
DIENRAŠTĮ "NAUJENAS"

KAS IŠ KO GYVENA

Mūsų tautininkas liaudinin-kas tėra žmogus, kuriam ypačiai rūpi tauta, liaudis, tautos, liau-dies reikalai, kuris tauta, liau-dim ir jų reikalais ypačiai ser-ga, rūpinas ir dėl to daug turi darbo.

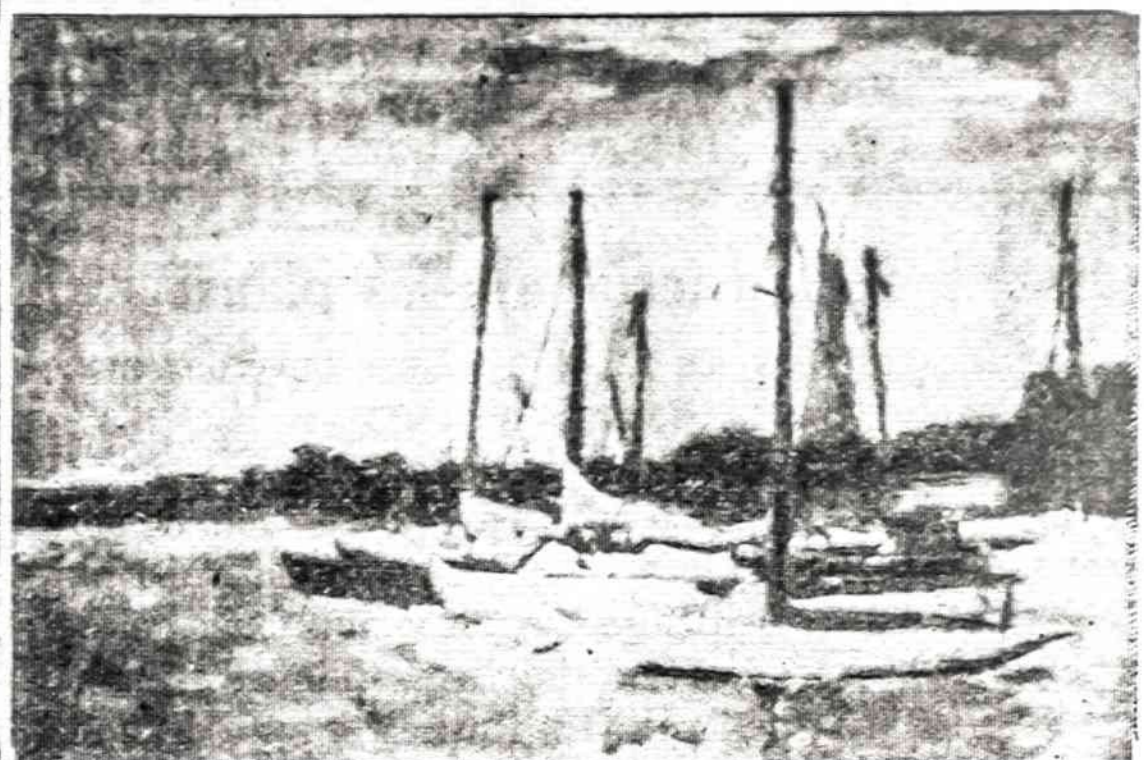
Mokslininkui, kalbininkui rū-pi mokslo, kalbos dalykai, jis tais dalykais atsidėjęs rūpinasi, tie dalykai jam ypačiai tinka.

Čiknikui, bitininkui rūpi ūkis, bitys; jis ūkiu, bitimis dau-giausia rūpinasi, verčiasi, su tuo gausia ir darbu turi.

Daiktavardžiai bitininkas, mal-dininkas, mokslininkas, ūkinin-

kas ir kiti tolygūs reiškia tam tikrą darbininką, tam tikro dar-bo šalininką, tam tikros spalvos arba rūšies žmogų. Jais paseko-ma dažniausiai tam tikro žmo-gaus ir palinkimai, mėgstama-sis darbas, trūsas.

J. Jablonskis-Rygiškių Jonas

A. COOPER (SKUPAS)

LAIVAI

JEIGU NEBŪTŲ SENŪJŲ LIETUVISKŲ KNYGŲ, NEBŪTŲ IR NAUJŪJŲ!

Prof. Vaclovo Biržiškos "Senųjų Lietuviškų Knygų Istorija" yra veidrodis, kuriame atsispindi pirmųjų lietuviškų knygų kelias. Kietais viršeliais irištos knygos kaina yra tik \$3.00, minkšt. \$2.50.

Knyga Jums bus pasiūsta, jei atsiųsite pinigų šiuo adresu: NAUJENOS, 1739 S. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608.

Jau kuris laikas atspausdinta ir galima gauti knygų rinkoje

CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJA

Alekso Ambrose knyga aprašanti paskutinių 90 (1869-1959) metų Chicago lietuvių gyvenimą ir jų atliktus darbus. 664 psl. Kaina \$8.00. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija.

Knygoje aprašyta pirmas Chicagon atvažiavęs Lietuvis, pirmos lietuvių kolonijos, jų suorganizuotos šalpos draugijos, statytos bažnyčios, steigti laikraščiai, kurių viso buvo 121, 41 teatro draugja, 49 pasaulietiški chorai, 9 bažnytiniai ir 314 veiklesnių žmonių biografijos. Duoti dokumentuoti katalikišku, socialistiniu, laisvamanišku ir kitų organizacijų atlikti darbai, steigtos mokyklos, skaityklos, bankai ir kt.

Norintieji šią knygą įsigyti, prašomi parašyti čekį arba Money Order!

AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJOS DRAUGIJOS

vardu ir pasiūsti:

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

J. AUGUSTAITIS

ANTANAS SMETONA IR JO VEIKLA

154 pusl. knyga.

Kaina \$1.50

Nei vienas žmogus, noris pažinti nepriklausomos Lietuvos ir Antano Smetonos valdymo laikotarpį, negalės apsieiti be J. Augustaitis parašytos studijos. Ši knyga būtina kiekvienam, norinčiam pažinti ne-tolima Lietuvos praeitį. Lietuvoje gyvenusieji ir Smetonos valdymo laikotarpį pažįstantieji žmonės tvirtina, kad J. Augustaitis teisingau-siai ir tiksliausiai aprašė ir įvertino Antano Smetonos veiklą.

J. Augustaitis knyga galima gauti "Naujienose" darbo valandomis. Kas negali užėiti į "Naujienas", tai prašomas persiųsti \$1.50 čekį arba Money Order, pridėdam 20 c. persiuntimui paštu, tokiu adresu:

NAUJENOS

1739 So. HALSTED STREET, CHICAGO, ILLINOIS 60608

Gavę pinigus, tuojau knygą pasiūsimė.

KNYGOS VAIKAMS IR JAUNIMUI

Poezija ir pasakos yra vaikų mėgstami ne mažiau kaip žaidimai ar kryžstaivimai. Naujienose galima gauti šių perlių ir žemčiūgų mūsų maži-siems bei jaunimui:

1. N. Butkienė, VELYKU PASAKOS, 32 psl., telpa 6 pasakos ir DVY-NUKĖS, 34 psl. su 8 apsakymėliais iš vaiku pasaulio. Abi gausiai ili-usruotos. spalvotais viršeliais. kainuoja po 1 dol.

2. Vanda Frankienė-Vaitkevičienė, ŠOKOLADINIS KISKELIS, pasaka mažiems. Jūrėtės Eidukaitės iliustruota. Didelio formato, 24 psl., gra-žus leidinys. \$1.50.

3. A. Giedrius, MURKLYS, 24 apsakaitės vaikams. Dail. V. Siman-kevičiaus iliustruota. 130 psl., \$1.80.

5. Maironis JAUNOJI LIETUVA, poema. 118 psl., \$1.00.

6. Alfonsas Vambutas, TRYS SAKALAI, Liet. Mokytojų s-gos premii-tuota knyga. Joje originalūs apsakymai, padavimai, legendos, novelės. Dail. V. Stančikaitės iliustracijos. 188 psl., kaina 2 dol.

7. Juozas Švalistas, ŠAUNUS PENKETUKAS, apsakaitės, kaip pasakos vaikams iš jų gyvenimo, svaitonių ir žvigių. Iliustruota dail. Z. Sodeikiene Didelio formato, kietais viršeliais, puikus 77 psl., leidinys. \$3.00.

8. Jonas Valaitis, SENOVĖS LIETUVIŲ DIEVAI, mitologijos posmai Eiluočių padavimai, legendos ir pasakos — kaip senovės lietuviai ir žemai-čiai bendravo su savo dievais, 54 psl., \$1.00.

Vaikai mėgsta ir nori skaityti. Dėlto iš pat mažens yra daug lengviau juos įpratinti lietuviškai skaityti ir mylėti lietuvišką knygą. Jei tėvai išbalan-suoti vaikams perkamas dovanas — pusė knygų, pusė žaislų — lietuviško auklėjimo rodyklė staiga pakiltų aukštyn.

NAUJENOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

Nesenai išėjusi laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui
Ansambliai, chorai, grupės, užsakiusios 10 ar daugiau egzempliorių,
nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money or-derį tokiu adresu:

NAUJENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka di-delius darbus. Pirmą, jie padeda Jums pa-siekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės ben-druomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mė-nesio pirmos.

NEW RATES ON SAVINGS CERTIFICATES

7 1/4%	PER ANNUM
	\$5,000.00 OR MORE
	4 YEAR MATURITY
6 3/4%	\$5,000.00 OR MORE
	30 MONTHS MATURITY
6 1/2%	\$2,500.00 OR MORE
	1 YEAR MATURITY

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Isteigta 1923 metais.

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$7.50 per 3 months. In other USA localities \$20.00 per year, \$11.00 per six months, \$6.00 per three months. Canada \$22.00 per year; other countries \$23.00 per year.	
15 cents per copy, 15 c on Saturday	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestuose:	
metams \$22.00	
pusiui metų \$12.00	
trims mėnesiams \$7.00	
vienam mėnesiui \$3.00	
Kitose JAV vietose:	
metams \$20.00	
pusiui metų \$11.00	
trims mėnesiams \$7.00	
vienam mėnesiui \$3.00	
Kitose JAV vietose:	
metams \$20.00	
pusiui metų \$11.00	
trims mėnesiams \$7.00	
vienam mėnesiui \$3.00	

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Seštadieniais — iki 12 val.

Skylėti sovietų valdžios planai

Ilgus metus Sovietų Rusijoje viskas buvo daroma be jokio plano. Tikrai ardomasis senosios tvarkos darbas buvo planingas, o visa kita palikta beraščių ir bemokslųjų žmonių likimui. Rusijoje buvo padėti pagrindai demokratinei santvarkai, Leninas išvaikė žmonių laisvai rinktą steigiamąjį seimą. Įvairiose Rusijos vietose buvo geležies ir plieno dirbtuvės, bet jų dirbtuvų savininkai ir inžinieriai buvo išžudyti ir išvaikyti. Rusijoje buvo didelis ūkininkų skaičius, kuris išmaitindavo ne tik krašto gyventojus, bet kiekvieną metų parduodavo javų artimiems ir tolimesniems kaimynams. Žemė iš ūkininkų buvo atimta, o jie patys išvaryti iš ūkių.

Rusijos komunistai buvo įsitikinę, kad pirma reikia visą seną santvarką išgriauti iš pagrindų, kad vėliau galėtų ant josios pastatyti "naują ir žymiai geresnę santvarką". Išgriauti jiems pavyko, bet ką nors geresnio iki šio meto jie nepajėgė pastatyti. Griovė viską jie planingai, bet statyti nemokėjo. Po kelių bado ir maro metų, jie priėjo išvados, kad vis dėlto reikia planuoti. Jie sudarė didelę planavimo komisiją, sutraukė į ją pačias geriausias partijos jėgas, bet iki šio meto tos komisijos nepajėgė praktiško ir tinkamo plano paruošti. Pradžioje Stalinas šaudydavo blogus planus paruošusius architektus, bet dabar valdžia tuos planuotojus tikrai keičia, bet jau nebešauda.

Sovietų valdžios paruošti planai būdavo skylėti, supleišę, praktiškai gyvenimui netinkami. Į sovietų valdžios paruoštus planus įdavo kiekvienas krašto gyventojas, kiekviena dirbtuvė ir krautuvė. Vietomis žmonės tuos planus išpildydavo, bet pažangos krašto ūkyje nesimatė. Valdžia priėjo įsitikinimo, kad paruošti planai nebuvo pakankamai dinamiški. Valdžios atstovams atrodė, kad viskas turi eiti spartesniu tempu. Į darbą buvo įkinkyti nauji planuotojai seniems planams taisyti. Pradžioje buvo išgalvoti įvairaus tipo spartuoliai, o vėliau kilo reikalas pradėti lenktyniavimą. Šiandien sovietų valdžia aiškiai mato, bet ne lenktyniavimo "komunistinė santvarka" jau nebegali apsieiti.

Komunistų partijos centras jau priverstas ruošti specialius smogikų būrius, kad prižiūrėtų lenktyniautojus. Jie važinėja po visą kraštą, sako kalbas, duoda instrukcijas, bet žmonės, kurie turi raginti darbininkus sparčiau dirbti ir lenktyniauti su greta esančiais savo darbo draugais, toms instrukcijoms nepatenkinti. Aldona Savickienė, Utenos trikotažo fabriko komiteto narė, įpa-

Andropovo, Grečko, Gromyko "Troika"

Kur link rikiuojasi "raikingoji" Sovietų Sąjunga?

Reikšmingas įvykis buvo, kai SSSR valstybės saugumo komiteto, esančio prie ministrų kabineto, sutrumpintai vadinamo KGB Komitet Gosudarstvennoj Bezopasnosti) viršininkas Jurij Andropov 1973 metais pasidarė pilnas Politbiuro narys. Kitas nelauktas ir nesitiktas įvykis buvo kai ir maršalas A. Grečko, sovietų krašto apsaugos ministeris, taip pat patapo pilnu Politbiuro nariu. KGB viršininko ir krašto apsaugos arba karo ministerio pa-

reigota tvarkyti visus lenktyniavimo reikalus. Pradžioje ji ragino kiekvieną darbininką sparčiau dirbti ir daugiau pagaminti. Josios žinioje esančios darbininkės darbo praktikuodamos, bet jų darbo vaisiai nebuvo pripažinti. Savickienė dar ir šiandien nepatenkinta visu lenktyniavimo bizniu. Savo nepasitenkinimą ji drįso išdėstyti komunistų partijos centro organe. Atvykusiems rusams ji šitaip užvažiuoja:

"Kai pas mus atvyksta atstovai iš tekstilės ir lengvosios pramonės darbininkų profsąjungos respublikinio komiteto, jie iš tribūnos ragina kuo geriau organizuoti lenktyniavimą. Mes jų kiekvieną klausiamo: patarkite, kaip tai padaryti? Ir kiekvieną kartą išgirstame atsakymą: kūrybiškai. Tačiau toks atsakymas mūsų nepatenkina". (Tiesa, 1973 m. rugs. 5 d., 2 psl.).

Partijos ir valstybės priešakyje stovintieji komunistai pasirašinėja lenktyniavimo susitarimus su kitomis valstybėmis, tuo tarpu jiems patiems tos lenktyniavimo taisyklės neišskios. Savickienė spaudė Utenos darbininkes lenktyniauti, bet ji toms taisyklėmis nesitenkino. Ji išsiderėjo teisę nuvažiuoti į kitas dirbtuves ir pasidaryti, kaip tas lenktyniavimas ten organizuojamas. Tame pačiame rašinyje Savickienė šitaip aiškina:

"Mes neturime tvirtų kriterijų. Lankydamasi giminingose įmonėse kaimyninėje Latvijoje ir Estijoje, mačiau, kad profsąjungos aktyvistai pirmiausia žiūri, kaip organizuotas lenktyniavimas. Paskui jie dalijasi išpuodžiais. Ką gi, lenktyniavama visur aktyviai, lenktyniavimas visur viešas. O pagal kokius kriterijus nustatomi nugalėtojai? — ir visi atsako: kaip ką išmano". (Ten pat).

Savickienė spaudė visas darbininkes sparčiau dirbti ir lenktyniauti. Ji buvo patenkinta, kai kurios josios žinioje esančios darbininkės padarydavo ne tik savo paskirtą normą, bet žymiai daugiau. Ji išvardija kelias darbininkes, kurios pagamindavo po 160 ir net 200% daugiau, negu valstybės yra suplanuota ir nustatyta. Tuo tarpu josios darbininkės nebuvo paskelbtos lenktynių laimėtojomis. Savickienė, pasiekusi įtakingą vietą dirbtuvės komitete, negali suprasti, kad pačios lenktyniavimo laimėtojos okupantui visai nerūpi. Jis nesidomi kiek kuri darbininkė padarė daugiau už greta esančią darbo draugę. Okupantui svarbu, kad visos darbininkės sparčiau dirbtų. Juo tos lietuvių darbininkės bus spartesnės, juo daugiau jos pagamins, tuo rusas bus turtingesnis. Savickienė net nežino, kad ji, versdama savo žinioje esančias darbininkes sparčiau dirbti, prisideda prie tos rusiškų komunistų įvestos darbininkų išnaudojimo politikos.

liuje nušautas ir kaip ko ne oficialūs gandai tvirtina, tą "darbą" pats Nikita atlikęs.

KGB buvo ir šiandien tebėra sąvoka, kuri visoje SSSR minima su siaubu. Ši kruvinoji galybė buvo atsakinga už Stalino "valymo procesus". Yra nustatė, kad ši įstaiga tiesioginiai ir netiesioginiai yra nužudžiusi 15-000,000 Sovietijos žmonių. Tas skaičius siekia nebe toli skaičiaus Sovietų piliečių, žuvusių Antrajame pasauliniame kare. Tas skaičius siekė 20,000,000 aukų. KGB ir šiandien tebeturi tą patį statusą, kokį turėjo prieš 20 metų...

Trečiają svarbiausią ("raktinę") poziciją Politbiure užima užsienių reikalų ministras Andrei Gromyko. Jis yra trečiasis "troikas" arba triumvirato narys. Šie trys vyrai — Andropovas, Grečko ir Gromyko yra galioje Politbiure tučiuojai ir neratpiskiškai praversti kokius nori nutarimus.

Kokia buvo šios naujai susidariusios "troikos" rolė praėjusio mėnesio Maskvoje įvykusiame nepaprastame susirinkime? To-

kių lygio susirinkimas buvo buvęs 1960 metais, greit po to, kai strateginių raketų kariuomenės dalys pasidarė savistovi karo paėgu dalis.

Susirinkime 1973 metų kovo mėnesį dalyvavo visos karinio aparato viršūnės, įskaitant maršalą Grečko ir penkių kariuomenės dalių komandieriai. Nėra duomenų manyti, kad tuų susirinkimu buvo paskelbta nauja sovietų karinė doktrina. Priešingai, atrodo rimti sovietų pareiškimai iš 1973 m. balandžio mėnesio neparodo jokio pakitimo sovietų laikysenoje nuo 1960 metų.

Zinoma, bus su rimtu susidomėjimu stebima, kokie judesiai bus pradėti sovietų militarinės struktūros viršūnėse? Pirmas toks armijos susirinkimas su visais partijos sekretoriais po 13 metų. Išrinkimas minėtųjų trijų vyrų į Politbiurą su pilnu statusu reiškia prasidėjusią padėtį, kurią tenka akylai sekti. Atsipeikėjus iš svajonių apie atoslūgį ir taiką teks teis reiškiniais rimtai užsiimti.

W. I., Washington, D.C.

Britanijos soste įpėdinis princes Carlis ir jo draugė Lady Jane Wellesley, 22 m. Karalienės rōmal tvirtina, kad tarp jaunuolių nėra "nieko rimto".

Dr. Bobelis patarė vadovautis esamu šiuo reikalu veiksmų nutarimu, t. y. bendrauti tik asmeniniais būdais bei ataskambe su savo artimaisiais. Bendradarbiavimas bet kuria forma su okupanto agentais, nors jie yra prisidengę mokslininkų, menininkų, sportininkų ar kitais vardais yra kenksmingas Lietuvos laisvinimo reikalams.

Dr. K. Bobelio mintys, išreikštos glausta, taisyklinga ir aiškia forma, buvo šilintai priimtos visų dalyvių ir keletą kartų palydėtos ilgais plojimais.

Meninę dalį gražiai atliko šaulių kuopos solistė p. Irena Petrauskienė, padainuodama solo "Gegutėlė", sukurta nežinomo partizano, "Vai močiutė mano", sukurta Pociaus, ir, kartu su p. Albertu Kvečiu, dueta "Mylėkie ir norėk", muzika Ziziūno, žodžiai Nikodemo Kulio, ir kanta-tą "Eroliai", Sasanusko. Akompanavo muzikas Nikodemas Kulyš. Apylinkės pirmininkas A. Juškevičius su jaunųjų atstove įteikė solistei I. Petrauskienei raudoną rožių buketą.

Be to, Cicero lituanistinių mokyklų mokiniai, paruošti tu mokyklų mokytojų — A. Klierienės, A. Košubienės, Dr. Motušienės ir A. Brusokienės, paskaitė istorijos santraukėlę iš Vytauto Didžiojo laikotarpio, padeklamavo keletą patriotinių eilėraščių, paskambino kanklėmis ir pašoko keletą tautinių šokių. Programa buvo neįsteigta ir įvairi. Dailininkai nepagalėjo jos vykdytojams gausių plojimų.

Apylinkės pirmininkas A. Juškevičius nuoširdžiai padėjo visiems programos vykdytojams, dalyviams ir vaišių paruošėjams už įdėtą nemokamą darbą, gražų atlikimą ir dalyvavimą ir maloniai pakvietė visus prie čia pat paruoštų stalų pabendrauti ir pasisvajinti.

K. J. Bagdonas
SKAITYK PATS IR PARAGINK
KITUS SKAITYTI
N A U J I E N A S

JUOZAS KARIBUTAS Pagrاندukas ant kabliuko

Saltis neleidžia ilgai ir čia derėtis. Vieni ir kiti nusileidžia, kad tik nepamėlynuotų nosys, kurios tik iš po aprangų tesimato. Du stambūs vyrai puolė paskubomis atkelti stalą o vaikėzai traukė ilgą kartį padarydami pravažiavimui laisvą kelią. Visi smuko į artimiausią trobą pasidalinti gautas gerybes. O svotai garuojančius nuo prakaito arklius leido maža ristele. Arkliai suprasdami, kad netoli tas kiemas, į kurį jie važiuoja, nebesiskubina.

Pasitiko prie durų tie patys muzikantai ir tėvai su duona ir druska. Juzukas nebelaukė visų ceremonijų pabaigos ir smuko į vidų, kur už stalo rado prisėdusių įvairiaspalvių skarotų moterėlių, o ant stalo kabodamas didelis "sodas" svirduliavo į visas puses. Jis buvo prikabinėtas visokių popierėlių, eglės žievelių ir pora raudonų gražių obuolių, lyg patvirtindamas, kad čia tikrai sodo esama. Visos moterėlės atsilodamos kupiškėnų tarne traukia įvairias dainas. Juzukas pamane, kad jos visos jau girtos. Tokių linksnų moterėlių jis dar nebuvo matęs. Dainomis jos išgria savo sodą:

"Mūsų sodas jau nedykas,
Gale sodo "agrodykas"..."

Anos šalies svotai derasi kaip išmanydami. Tada juos išvadina "skūpailom" ir pakelia tokį negirdėtą triukšmą, kad gryčioje nebegalima susikalbėti. Juzukas, ištempęs ausis, klausio kįk jos už tą sodą prašo. Jis girdi: "dusite "pūrą" saldaičių, dešimt butelių užlakuoto vandens ir vieną avilį bičių.

Anos šalies "svotai" nebetoli derybų galo, bet jokiū būdu jie nesutinka bičių avilį čia ant stalo užkelti. Moterėlės pradeda:

Anos šalies "svotai", kaip šepčio kotali, Batai nevalyti, ausys nekrapštytos...

Tada jų pirmasis "svotas" pirštais iškrapšto ausis ir prašo taip nebedainuoti, jų blogais nepravardžiuoti, jie duos viską, ko juos prašo, tik be bičių. Kai jau viskas buvo suderėta, atnokiėta, tada dar jos sėdėdamos užtraukė:

Prašom, svotai už stalo, jūsų "svodba" sušalo.

Pamerėgiai išloko, jų veidėliai nubolo...

Per geroką pusvalandį moterėlės pridainavo, priplepėjo, ką kuri tik beišmane ir susigraibiusios "sodo" mokeslį, nešdinosi į lovų pusę, kur pasidalino laikinai. Jos kišo į bedantes burnas saldaičius, kitos pasišaukusios vaikus, jiems dalino, o pamerėgės ir "svotai" sėdosi už stalo.

Net keturios šeimininkės, sutelktos ir paprašytos, nešė valgius ir vis tarskėjo ra-

gindamos: "Prošom pamerėgiai, prošom svoteliai volgyti, išlokt, sušolot. Kurgi vyrai, kad taip ilgai neotėša stiprasnas" ir bėga jų paraginti.

Juzukas, tik spėjšnuryti "kirminą" šmušt iš už stalo, palikdamas vieną Uliūtę, ir pas draugus. Jis mato, kad jau lauke sniegas suminkštėjo. Polaidžia čia pat. Jis griebė gniukštes drėgno sniego ir prasidėjo "karas". Bet greitai vienas iš veselninkų jį sudraudė, o jie kuliais suviršta į vidų.

Nusitrepšėkit ir neprinėskit sniego, blyaurybės, — sako viena iš gaspadinių, tarytum ji šeimininkė būtų.

Pamerėgės visos sėdėjo, tarytum kuolą prarijusios. Tik viena kita įsidėjo į lėkštę mažą mėsos gabaliuką. Į visų prašymus ir raginimus viso atsako, — "Dakui tatula, kad aš nealkana. O įmanytų pusę jaučio sudorotų. Bet gi pamerėgė netinka. Reikia "svotam" stražyti". Geriau jau pakenktė, o kai jau visi pradės maišytis, kur kam patinka, tada jos susitraus kur nors maltuvėj sudėto maisto ir pavalgys. Nedidelė čia bėda, tik štai dabar sunkoka iškentėti.

"Svotai pradėjo jau posmą traukti ir jiems pritarią viena, kita drasesnė iš pamerėgių. Juzukui negirdėta, atrodo, kad tai labai jau sena daina:

Kai aš možas buvau, šili ozius ganiau,
Ant kelmelio sėdėdamas dudalį sukiau...

Tai tik trumpai per juokus ir tuojau

persimeta ant gražesnės dainos:

Iš rytų šalalas, saulala tekėjo,
O iš vakarėlių debesėliaiėjo.
Išvydau mergelę, kalėliu ainunciją,
Lyg rytų saulalą skaičiai užtakanciją.
Aikš čia mergužėla, sėsk unt mona kelių,
Mudu pakalbama daug meilių žodelių.

Taip traukė, dainavo ir musinosi gerti, iki vakaro. Kai jau tiek inslinkmsmin, kad pradėjo vienas kitą "apžiorais" vadintis, kam girdi tiek daug geria ir valgo. Ir dainos pasidarė nebetokios švankios. Daleiskim kad ir tokią užtraukė Jodviršiokas:

Ubagas viečnas, karmonas griešnas,
Lindo par lungų, praplašė bumbų,

Bernai, kurie dabar vadinosi "svotais", traukė džiaugsmingai o pravadorius didžiavosi, bet pamerėgės tuojau pasikėlė nuo stalo, visos parandonavusios iš to didelio kuklumo. Juzukas su kitais vaikais ėmė garsiai kvatoti. O moterėlės, sėdėjusios netoli durų prie paskutinio stalo, pasakė — Jau nublevyžo mūsų "svotai".

Pas kaimyną, pavadintą "šaparniu", iš visų kraštų jau rinkosi jaunimas. Juzukas nežino, kodėl jų kaimyną taip vadino. Jis jų tikrą pavardę sužinojo tik kai su vaikais pradėjo į mokyklą eiti, kad Motiejūnas. Bet vis viena ir tada už mokyklos ribų visi vaikai juos vadindavo : šaparniokas, šaparnyčia.

Tai gi šį vakarą ir pas šaparnius, lyg kokia iškilminga šventė. Muzikantai rėžia o lauke, kur jau nebepat šala, iš visų kraštų tik dainuoja, dainuoja, besiringdamas jaunimas. Pamerėgės užsimetusios skaras ant pečių, po vieną, o kai kurios net dvi viena skara apsinusiosios, bėgė bėga pas kaimyną į šokius. "Svotai" jau smagūs, o kai kuris jau ir pasyruoja, visi į eilę ranka rankon susitvėrę balsais tiek rėkia, tarytum erdvė plis.

Balsingi vyrai. Be to, jie dar stengėsi pasirodyti, kad jie nepiemenys. Visas vaikų būrys paskui sekdamas garsiai kvatoja, ypatingai iš vieno, kurio kojos niekaip nebeklauto...

Pamerėgės klest, klest ir susėdo ant suolo pačiame gryčio centre, kur kadaise stalias stovėjo, o dabar nueštas į užpečkį, kad vietos daugiau pasidarytų. Juzukas visai pamiršo savo pamerėgi Uliūtę ir su visais vaikais susispietė aplink užpečkyje esantį stalą, kuris stovėjo visai prie lovų, ant kurių net buvo patogūs atsistėti. Muzikantai, iki šiolei kažkokias melodijas čirpę, kai užtraukė polką, kaip bematant nei vienos pamerėgės sėdėti nebeliko. Trepši ir dar kai kuris iš "svotų" "mandriai" sužviegė, o netrupi pamerėgi sijaoni ir suknelių padalkos kelia dulkes. Net ir anas jam nepažįstamas "svotas", vos ant kojų bepastovys, dabar kad suka savo pamerėgi, kad ana vos kojomis grindis bepasiekia.

(Bus drugiau)

TELEF. PR 5-3229

DR. ANNA BALIŪNAS

AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ
IR GERKLĖS LIGOS
2858 W. 63rd Street

Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS

DR. FANG C. LU
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446

Antrās ofisas —
8007 WEST 83rd PLACE
JUSTICE, ILL. Tel. 599-0500
Prima liguonius pagal susitarimą.
Jei neatšliepia, skambinti 3/4-8012

DR. C. K. BOBELIS

INKSTŲ IR ŠLAPUMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Telef. 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 SUMMIT ST.
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HElock 4-5849
Rezid.: 388-2233

OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadi. 1-7 val.
antradi. penktadieni nuo 1-5, treči.
ir šeštadi. tiktai susitarus.

Rez.: GI 8-0873

DR. W. EISIN - EISINAS

AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatšliepia, skambinti MI 3-0001.

DR. NINA KRAUCEL - KRAUCELIUNAITE

AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
6132 So. KEDZIE AVE.
Telef. WA 5-2670.
Neatsiliepus — skambinti
471-0225.

Valandos pagal susitarimą.

Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MESKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 iki 7 val. popiet. Šeštadieniais nuo 9 iki 11 val. ryto tiktai susitarus. Trečiadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMERISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 703-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treči.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val.: antradi. nuo 1-4 po pietų, ketvirtadi. nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradi., trečiadieniais 2-4 val. po pietų ir kitu laiku pagal susitarimą.

V. Tumasonis, M. D., S. C.

CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET.
Ofiso telefonai: HElock 4-2123
Rezid. telefonai: Gibson 8-6195
Prima liguonius pagal susitarimą. Dėl valandos skambinti telefonu HE 4-2123. Jei neatšliepia, tai telefonu GI 8-6195.

P. ŠKEIKIS, O. P.

ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai — Protezai, Med. Bandžiai. Speciali pagalba kojomis (Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-11. 2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PProspect 6-5084

P. ŠKEIKIS, O. P.

ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai — Protezai, Med. Bandžiai. Speciali pagalba kojomis (Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-11. 2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PProspect 6-5084

P. ŠKEIKIS, O. P.

ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai — Protezai, Med. Bandžiai. Speciali pagalba kojomis (Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-11. 2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PProspect 6-5084

P. ŠKEIKIS, O. P.

ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai — Protezai, Med. Bandžiai. Speciali pagalba kojomis (Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-11. 2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PProspect 6-5084

P. ŠKEIKIS, O. P.

ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai — Protezai, Med. Bandžiai. Speciali pagalba kojomis (Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-11. 2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PProspect 6-5084

P. ŠKEIKIS, O. P.

ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai — Protezai, Med. Bandžiai. Speciali pagalba kojomis (Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-11. 2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PProspect 6-5084

P. ŠKEIKIS, O. P.

ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai — Protezai, Med. Bandžiai. Speciali pagalba kojomis (Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-11. 2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PProspect 6-5084

Gudelis atsisveikina Ksaverą Kauną

Praeitų metų spalio 10 dienos popietėlį darbo metu tragiskai žuvo inž. Ksaveras Kaunas. Jis buvo pašarvotas Marquette Petkaus koplyčioje, o spalio 13 dienos vakarą jam buvo suruošta akademija kurios metu velionį atsisveikino lietuviškų organizacijų atstovai. Spalio 14 dieną Ksaveras Kaunas buvo palaidotas Lietuvių Tautinėse Kapinėse.

Atsisveikinimo iškilmėse M. Gudelis tarė šiuos žodžius:

Gerbiamoji ponija Jūra Kaunienė, Ksavero artimieji, draugai ir bendradarbiai!

Man labai skaudu atsisveikinti su žmogumi, su kuriuo gana ilgai kalbėjau prieš paskutinę jo kelionę į Washingtoną... Vieną vakarą jis buvo pas mane užsukęs, kitą vakarą aš buvau pas jį nuėjęs. Aptarėm ir laikraščio, lietuviškos spaudos ir jo paties įvairius reikalus ir planus.

GRADINSKAS
GRUNDIG
RADIJAS
TIK \$14.95
2512 W. 47 ST. — FR 6-1998

GUŽAUSKŲ
GELES VISOMS PROGOMS
BEVERLY HILLS GELINYCIA
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KALNA
R. S. E R E N A S
2047 W. 67th Pl. WAlbrook 5-8063

GĖLININKAS
(PUTRAMENTAS)
Lėkšnumo arba liūdesio valandom
gražiausios gėles ir vainikai antkapių papuošimui ir sezoninės kapams gėles.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

MOVING
Apraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 West 34 Place
Tel.: FRontier 6-1882

SOPHIE BARCUS
RADIJO SEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 11-12 val. ryto. — Šeštadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Telef.: HElock 4-3412
7189 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

POEZIJOS VEIKALAI
Poezija — kaip pavasaris, kuris pradėjo pro tirpstantį sniegą lepia uždarytu išskleistu mažutu, deimantu spindintį žiedą, apkasio medžių sakas žirgais, kaip kontefimas ir pauzazū įveda į gamtos vaizdą ir garsų te bukuis. Dramatiškai besikeičiančiuose gamtos scenovauzduose svaivoja, juokauja ir verkia poetai, pajegdami išreikšti žodžiais jausmų ir umnų gėimes.
Naujieneose yra gausūs pasirinkimas poezijos leidinių:
1. J. Augustaitytė - Valčiūnienė, ŽVAIGZDŲ NAKTYS. Didelio formato, 128 psl. Kauna \$1.—
2. Jurgis Baltušaitis, ŽEMĖS PAKOPOS. Elegijos, giesmės, poezijos kiseninio formato, 157 psl. \$2.00.
3. Butky Juza, EILERASČIAI IR RAŠTAI. 155 psl. \$1.50.
4. Vincas Jonikas, LYDEJAU VIEŠNIA VETROJE. Mūsų rinktinė, 108 psl. Kauna \$3.00.
5. Kleopas Jurgellionis, GLUDI - LIUDI. Lyrikos eilės, 100 psl. \$2.00.
6. Anatolijus Kairys, AUKSINE ŠEJA. Eilerasčiai, 80 psl. \$2.00.
7. Nėdas Rastenis, TRIJŲ ROZIŲ SVENČIA. Eilėtuotė pasakojimui apie išvietintus lietuviškus senovės laikais, su autoriaus iliustracijomis. \$3.00.
8. Nėdas Rastenis, THE FOREST OF ANYKSCIAI, Ailano baranauk Anyksciu Sileius, vertimas, 42 psl. \$2.00.
9. Baitys Rukša, UGNIES PAKDAVEJAS. Eilės, 95 psl. \$1.00.
10. Stasys Santveras, AFDARI LANGAI. Rinktinė lyrika, 167 psl. \$3.00.
11. Stasys Santveras, AUKOS TAURE, 3-ji lyrikos knyga, 132 psl. \$2.50.
12. Petras Segetas, SAULELEIDZIO SPINDULIUOSE. Eilėtuotė kurime uai, 92 psl. \$1.00.
13. Petras Segetas, PLAUK, MANO LAIVELI. Eilerasčiai, 112 psl. \$1.00.
14. Eugenijus Gruodis, AGUONOS IR SMELIS. Eilės, 70 psl. \$1.00.
15. Elena Tumienė, KARALIAI IR SVENTIEJI. Eilerasčiai, 80 psl. \$2.50.
16. Alfonsas Tyruolis, METŲ VINGIAI. Lyrikos rinktinė, 180 psl. \$3.00.
17. Jonas Valaitis, SENOVĖS LIETUVIŲ DIEVAI. Mitologijos posmai \$1 psl. \$1.00.
18. Adomas Jėsas, BUK PALAIMINTAS. Poezija, 115 psl. \$3.00.
Noredami įsigyti šias ar kitas knygas, prašome atsiųskyti į Neujienos lašinę arba užsakyti paštu, pridėdant čekį ar pinigų oruotę.

NAUJIENOS
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

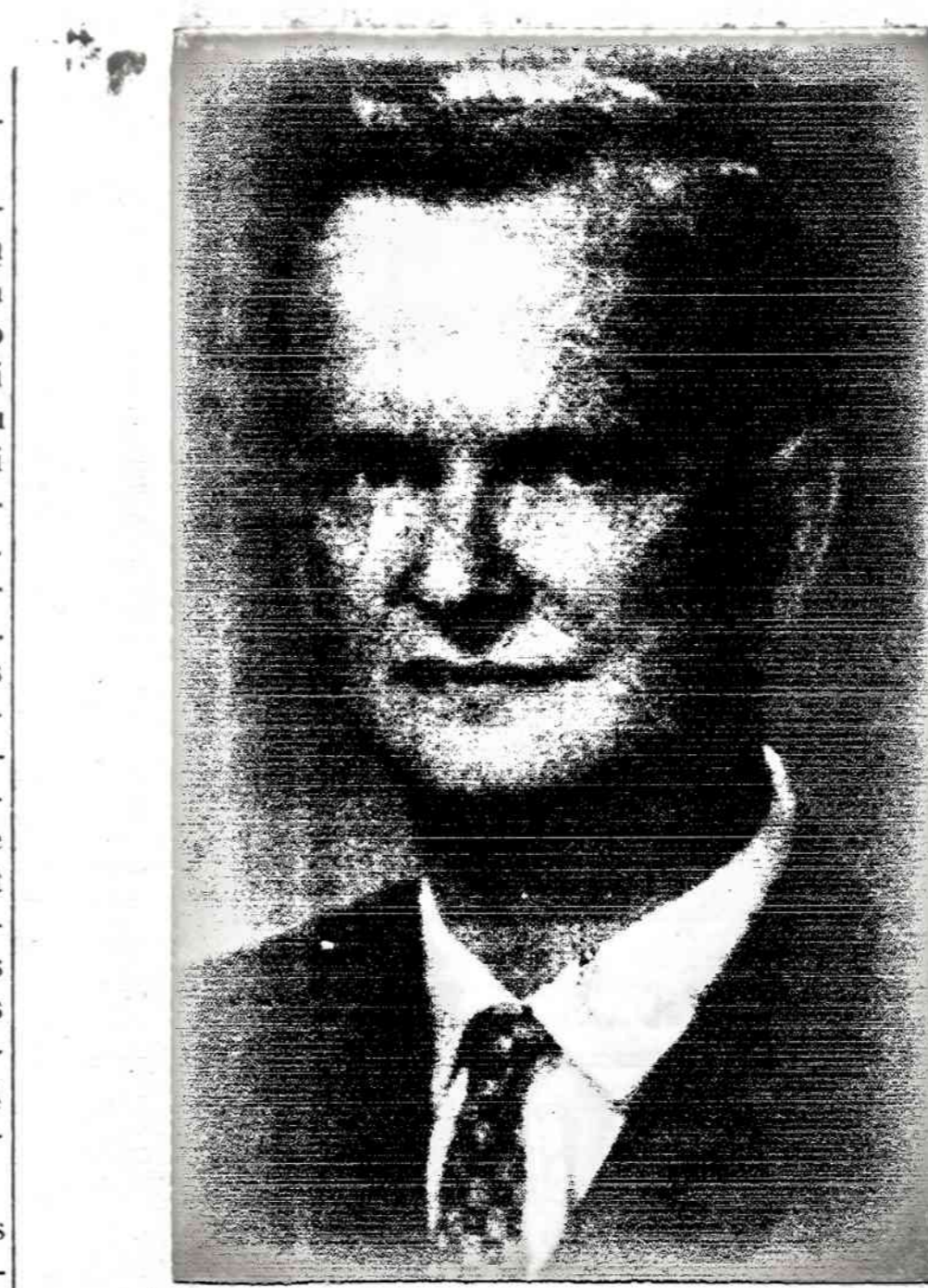
Velionis savo laiku rašė Sėjoje, rašė kituose liaudininkų laikraščiuose, bet aš turiu čia pasakyti, kad paskutinį savo gyvenimo dešimtmetį jis labai glaudžiai bendradarbiavo su Naujienomis. Šiam dienraščiui jis rašė straipsnius, pasirašydamas savo vardu ir pavarde. Rašė ir straipsnius pasirašydamas įvairiais slapyvardžiais. Jam patiko Naujienos. Jis gyveno jų rūpesčiais ir džiaugdavosi jų laimėjimais. Naujienoms jis visuomet mielai noru padėdavo. Jis padėdavo ne tikta gyvais straipsniais, bet padėdavo ir darbais. Kai Naujienoms tekdavo koks didesnis parengimas suruošti, Kaunas pats į talką pasisiūlydavo. Ateidavo ne vienas. Jis ir žmoną ragindavo, kad ateitų ir padėtų Naujienoms.

Kartas nuo karto Naujienos patenka sunkesnėn ekonominėn būklėn. Kaunas nelaukdavo, ilgai nevilkindavo. Tuojau išrašydavo čekį, paduodavo ir pasakydavo: "Štai mano pagalba... Nekalbėk ir nerašyk apie tai..." Jis gerai pažino naujieniečius. Pažino dirbančius redakcijoje ir administracijoje. Jis gyveno jų rūpesčiais ir buvo nuolatinis ir artimas dienraščio bendradarbis.

Staigi jo mirtis mus visus sukrėtė... Sąryšyje su jo mirtimi man asmeniškai teko išgyventi keletą labai skaudžių ir sunkių valandų. Politiniu žvilgsniu jis pilniausiai sutiko su Naujienų vedama nebendradarbiavimo su okupuota agentais linija. Jis pats tuo klausimu rašė straipsnius. Jis pritarė tai linijai ir ragino kitus ta kryptimi žingsniuoti. Jis aiškiausiai matė, kad nieko gero iš artimesnio bendradarbiavimo neišeis, nes tas bendradarbiavimas yra naudingas tikta okupuantiui.

Mane, kaip jo artimą labai gėrą pažįstamą ir glaudų bendradarbį, keli žmonės dabar kaltina įvairiais dalykais... Jie norėjo ir nori, kad aš būčiau teisėjas ir spręščiau bylas, su kuriomis aš nesu susipažinęs... Norėjo, kad būčiau advokatas reikaluose, kurių nežinau ir kurie man visai svetimi.

Bet aš atsisakiau tai daryti. Atsisakiau dėl to, kad mano manymu, niekas neturi teisės kisti į kitų žmonių, kad ir artimųjų, grynai asmeniškus reikalus. Ir šiuo atveju man atrodo, kad gražiausias pavyzdys ir žmoniškiausia elgsena yra paties Ksavero Kauno... Kai kurie būtų norėję kaltinti jį, velionį, jo širdžiai artimiausius asmenis, tuo tarpu jis, iškentęs ir pergyvenęs di-

delius skausmus, sugebėjo nei tikta įveikti širdies skausmą... Jis pajėgė net šypseną išspausti ir gražiai sugyventi su žmonėmis, kurie tariamai jį skriaudė...

Aš besivadovaudamas paties Ksavero Kauno elgsena ir prisilaikydamas didžiųjų krikščioniškos dorovės principų, noriu čia priminti apkaltintą Biblijos Magdaleną ir Kristaus išklausiusio kaltinimus, klausimą: — Kas be nuodėmės, pirmas meskite akmenį... Neatsirado, kas mestų akmenį savo sąsaramis Kristaus kojas nuplovusiai Magdalenai... Esu giliausiai įsitikinęs, kad ir mums nereikia mētyti akmenų ten, kur mes nežinom, ir, kas aršiausia, gal niekad nesužinosim...

Velionis Ksaveras Kaunas buvo nepaprastai doras žmogus, lengvai jis nieko neįtarinėjo. Jis taip pat buvo nepaprastai kantrus žmogus. Savo gera širdimi ir kantrybe, jis net savo priešus artimais draugais padarė. Jis mokojo tai padaryti. Nekalbu apie politinius priešus, bet turiu galvoje gyvenime atsirandančius asmeniškos priešus... Man patiko jo stiprus doroviniai principai, kurių jis laikėsi ne tikta geriaisiais laikais, bet kuriuos jis, aukštai iškęs galvą, nešė ir sunkiausiaisiais laikais.

Lenkiu galvą prieš velionį Ksaverą. Reiškiu — nuoširdžiai užuojautą jo žmonai Jūrai, su

juo gyvenusiai 17 metų; reiškiu užuojautą jo broliui Jonui, kuris šiomis tragiškomis valandomis gražiai su Jūra bendradarbiauja ir kuriu dabar daugiau negu bet kada bus reikalinga visokeriopa parama.

Naujienų vardu ir asmeniškai reiškiu jiems nuoširdžiai užuojautą. Norėčiau, kad čia susirinkusieji vadovautųsi tais pačiais aukštais dorovės principais, kuriais gyveno Ksaveras Kaunas, — savo kalbą bogė M. Gudelis.

VIETOVARDŽIŲ KILMĖ

Kaimų vardai dažniausiai yra kilę iš vietovių įvairių ypatybių, pavardžių ir asmenvardžių. Pvz., Aleksandrai, Biliūnai, Dargiai, Juodeikiai, Petraičiai, Tokių kaimų vardų mini ir kryžiuočių kelių aprašymai XIV a. (Kymunts-Dorf — Kymanto kaimas).

Klaipėdos krašte apie du trečdaliai kaimavardžių yra asmenvardinės kilmės. Kiti kaimavardžiai yra kilę nuo vandenų — Pajūris, Panemunė, Poežeris, Užupis, ar kitų gamtos aplinkos dalykų — Eglėnė, Kalnalis, Obelynas, Smėlynė, kultūrinių ypatybių — Biržų Laukas, Dobilija, Dienavagiai, Ežkečiai, Juška kaimis, Minkštančiai, Prūseliai, Radviliškis, Sungailiškiai, Vinginiškai.

Liūdna Atmintis
Penkių Metų Mirties Sukakties Brangiausios Mamytės
A. + A.
VALERIA MANKUS
Našlė a. a. Petro Mankaus, mirusio 1963 metais.
Sūnus Edvardas, marti Margi, anūkai — Judy, Gary, Jeffrey ir giminės.
Lietuvoje liko: brolis Juozas Grušas ir šeima.

A. + A.
ANNETTE DARGIS
Pagal tėvus Baft
Gyv. 2624 W. Marquette Road
Mirė 1973 m. spalio mėn. 8 dieną, sulaukusi 61 metų amžiaus. Gimusi Johnstown, Pennsylvania. Cikagoje išgyveno 40 metų.
Paliko našlė: vyras Charles, 4 seserys — Jennie Kukenberger, švogeris John, Kae Skourko, Helen Patella, švogeris Dr. John ir Mary Edzik, švogeris Eugene, daug dukterėčių ir sūnėjų bei kitų giminės, draugai ir pažįstami.
Kūnas pasarvotas Mažeika - Evans koplyčioje, 6845 So. Western Avenue.
Penktadienį, spalio 12 dieną 9:00 val. ryto bus lydima iš koplyčios į Sv. P. Marijos Gimimo parapijos bažnyčia, o po gedulingų pamaldų bus laidojama Sv. Kazimiero Lietuvių kapinėse.
Vilniaus Annetė Dargis gimė draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidojimuose ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.
Nullidė lieka:
Vyras, seserys, giminės.
Laidotuvių Direktorai Mažeika - Evans. Tel. RE 7-8600.

SVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI, KIEKVIENA DIENA BUTINI KRIKŠČIONIUI
Nusivilkę nuo savęs senąjį žmogų su jo darbais, o apsvilkę nauju, tuo, kuris atnaujinamas pažinime, einant paveikslu to, kuris jį sutvėrė. Kol. 3:9,10.
Seni daiktai praėjo, o vis nauja pastojų tik mūsų mintyse arba valiose. Tikrenybėje visi daiktai persimainys tik tada, kaip šitas mirtingas apsvilkis nemirtingumu, o šis pagendas bus prikeltas negendantis — šlovėje, galybėje ir kaip dvasinė esybė. Bet tuo tarpu norėdami būti vertais dalyvauti Pirmame Prisikėlime, iš mūsų reikalaujama, kad išrodytume norą ir troškimą būti tais, kokiais turime būti po Dievo akių; o nieku būdu geriau neprodytume Viešpačiui ar mums patiems savo gerus norus, nei negalėsim pasirodyti naudingais, kaip per rimtą daboiją savo širdžių ir minčių.
Kristus pasakė, kad Jis įsteigė bažnyčia. Bažnyčių yra daug, bet ne kiekvienam aišku, kuri yra tikroji. Krikščioniui reikalinga tikroji Kristaus bažnyčia. Į visus šiuos svarbius klausimus rasite atsakymus nedideleje knygotėje, kuri vadinasi "Tikroji bažnyčia". Ja nemokamai gausite, jei parašysite tokiu adresu: F. Zavist, 3715 W. 66th St., Chicago, Illinois 60629.
SV. RAŠTO TYRINĖTOJAI

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telef.: GRovehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWnhall 3-2108-9
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAJESTIC WETA
R.Epublie 7-3600 R.Epublie 7-3601

EUDEIKIS
SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI:
DOVYDAS P. GAIDAS GERALDAS F. DAIMID
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 - 1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAFayette 3-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicagos
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Associacijos
AMBULANCE
PATARNAVIMAS
DIENA
IR NAKTĮ.
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401
BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLympic 2-1003
PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572
GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410
P. J. RIDIKAS
3354 So. HASTED STREET Phone: YArds 7-1911

Suginto aukas siūsti Gimnazijai

Kas išklė kun. Sugintai lai dotuvių metu sudėty aukų klausimą viešumon, atliko didelį patarnaviną visiems Chicago lietuviams. Tas klausimas jau seniai turėjo būti aptartas ir išspręstas, bet komiteto nariai kazzkoliais sumetimais iki šio meto tylėjo.

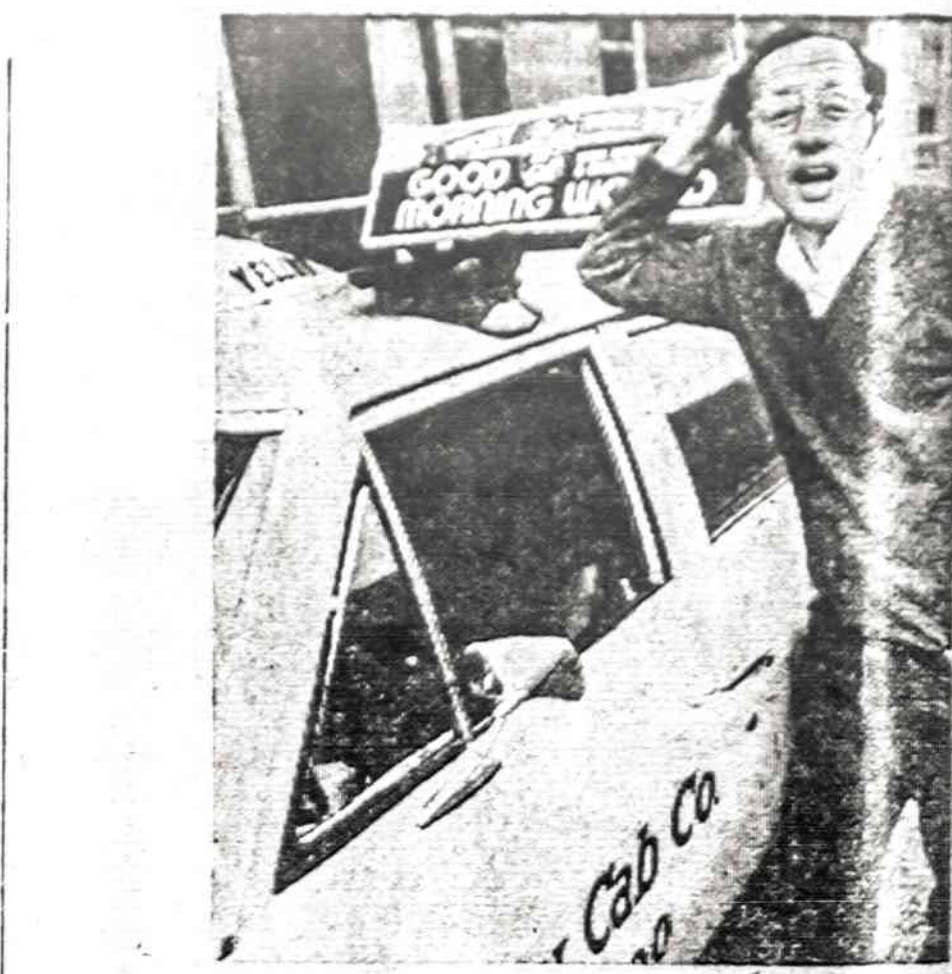
Kaip jis toliau bus tvarkomas, mes nežinome. Bet visiems jau aišku, kad išklėmas šio klausimo jau atliko didelį darbu. Iki šio meto mažai kas teinojo, kur yra kun. Suginto kapas. Tuo tarpu mes jau matome žinutę, kad nedidelė lentelė jau padėta ties jo kapu. Toje lentelėje yra įrašytas velonio vardas, gimimo ir mirimo metai.

Kunigo kapą norėjo pamatyti ne tik jį pažinusieji, bet jį norėjo aplankyti ir jauni lietuviai, jo surinktomis aukomis galėję tęsti mokslą Vasario 16-tosios gimnazijoje ir kitose lietuvių mokslo įstaigose. Jeigu Kazlauskienės palieistas klausimas nebūtų viešumon iškeltas, tai, gal, dar keli metai būtų praėję be jokio ženklo. Tai gėda, bet tokia jau yra lietuviško gyvenimo tikrovė. Bra-

zilijoje jį pagerbė, bažnyčioje lentas jam pakabino, o Chicagoje buvusi šeimininkė turėjo priminti velonio "draugam", kad nereikia klausimo taip ilgai vilkinti.

Bet to neužtenka. Nuoširdžiausiai kun. Sugintą pagerbime, jeigu dirbsime jo darbu. Jis tapo žinomas lietuvių tarpe dėl to, kad rinko aukas besimokinančiam jaunimui. Daugiausia laiko ir energijos jis pašventė Vasario 16-tosios gimnazijai. Jis rinko aukas ir siuntė. Kiekvieną kartą jis paskelbdavo viešą atskaitą. Be Vokietijoje esančios gimnazijos, jis siuntė aukas ir besimokinančiams Punsko lietuviams. Neaplenkdavo ir saleziečių gimnazijos. Bet šiaandien nežinia, ar ta saleziečių gimnazija veikia, tai nieko ir nutarti negalime. Saleziečių atstovas Chicagoje ir prie kun. Suginto kapo nepasizymėjo reikalinga rėmimui. Tai abejotina markė, jeiku tokius atstovus siunčia po užsienius.

Pilniausiai sutinku su Kazlauskienės nuomone, kad ir jūzuitams negalima duoti laido-tuvėms surinktų aukų. Jie ser-

Katalikų kunigas Groppi, Milwaukee meiste pasižymėjęs įvairiais protestais ir demonstracijomis, pradėjo uždarbiauti važinėdamas taksiu.

gančiam kunigui nepadėjo. Tai kas tada daryti? Mano manymu, geriausia laidotuvėms surinktas aukas pasiūsti Vasario 16-tosios gimnazijai. Jis tai gimnazijai rinko aukas. Kai pristigdavo pakankamos sumos, tai savo pridėdavo. Manau, kad niekas nespriešins, jeigu ir šias aukas pasiūsi Vasario 16-tos gimnazijos išlaidoms. Galima dar pridurti ir Punske besimokančiams lietuviams. Jeigu komitetas šitaip nutars jrg likusius pinigų pasiūsi gimnazijai, tai manau, kad niekas nespriešins. Jeigu komitetas kitaip pasiūlgs tai gali kilti protestų ir nesupratimų.

St. Bartulis

cagos miesto gyventojams reikia sumokėti tik 3 dol. registracijos mokestį.

— Stasė ir Kostas Šlapikai, Cicero, Ill., yra ilgamečiai Naujienų skaitytojai ir lietuviškos spaudos bei bendrų darbų rėmėjai. Pratešdami penneratą jie paskyrė vajui 5 dol. auką ir ta proga pareiškė mūsų bendradarbiui: "Naujienos mums patinka, nes jos duoda žinias ir aprašymus kas likurovėje dedasi lietuviškame gyvenime ir plačiame pasaulyje. Jos rūpinasi žmonėmis ne tik iševijoje, bet ir okupuotoje Lietuvoje. Todėl jos nusipelno visų lietuvių dėmesį ir paramą. Reikia, kad visi lietuviai jį tai kreiptų dėmesį, neklausytų gandy, o patys susipažintų su Naujienomis ir jas užsisakytų. Jos yra visų demokratinio nusistatymo lietuvių laikraštis".

TRUMPAI

— Viktoras Satūnas, pensijon išėjęs Chicago policijos leitenantas, mirė Denver mieste, sulaukęs 63 m. amžiaus. Liko žmona Natalija, dukterė dr. Natalie Kovar ir brolis Edvardas, išėjęs pensijon policijos kapitonas. Anksčiau gyv. Marquette Parko apylinkėje ir palaikė artimus ryšius su lietuvišiais ir organizacijomis. Palaidotas šv. Kazimiero lietuvių kapinėse. Gedulo apeigoms asistavo Donaldas Petkus.

— Sgt. Paulius C. Žičkus iš Marquette Parko paskirtas specialioms užduotims ir 1 pest. divizioną V. Vokietijoje.

— John Tenuta iš Gage Parko apylinkės pakviestas į Edison b-vės komitetą sėkmingai Crusade of Mercy rinkliavai.

— Southwest kolegijs. 7500 S. Pulaski Rd., ruošia 8 savaitių Nekilnojamo turto (Real Estate) tarpininkavimo kursas. Kursantus registruos spalio 11 ir 12 d. 5-9 val. vak. 707 pastate. Chi-

SKAITYK PATS IR PARAGINK KITOS SKAITYTI NAUJIENAS

— J. Sležys iš Town of Lake apylinkės, Naujienų platinimo vajuos proga, mums atsiuntė 11 dol. ir tokį laišką: "Prašau siuntinėti Naujienas 6 mėn. ponai S. Sirvy, West Haven, Conn." Vajuos komisija nuoširdžiai dėkoja rėmėjams už aukas, platinotajams už pastangas, o naujienoms skaitytojams už dėmesį. Visi skaitytojai yra prašomi remti Naujienas ir jas platininti. Visi lietuviai yra kviečiami susipažinti su Naujienomis ir jas užsisakyti. Platinimo vajuos proga Naujienos siunčiamos 2 savaites susipažinimui nemokamai pagal gautus galimų skaitytojų adresuus.

— William B. Sebastian, Chicago Savings & Loan bendrovės direktorius, užsakė stalą Naujienų bankete tos bendrovės vadovybei bei tarnautojams. Banketas įvyks spalio 21 d. VFW salėje, 63-čia ir Harlem Ave. Jis prasidės 4 val. koktailiais, o pietūs bus 5 val. su programa ir šokiais. Visi yra kviečiami dalyvauti ir vietos pavieniai ar grupėmis rezervuoti iš anksto Naujienose tvarkingam pasiruošimui ir svečių priėmimui.

— Ben. Jurėnas užsakė Eržvilko lietuvių klubui dvi vietas į Naujienų banketą. Upytės Draugiškam klubui ponai Antoinette Kalys paėmė užsakyti 5 bilietus. Rengimo komisija dėkoja organizacijų vadovybei ir visiems nariams už lietuviškos spaudos rėmimą iš anksto užsakant į banketą vietas.

— Zarasiškių klubo pirmininkas Petras Blekys sugrįžo iš ligoninės, kur po operacijos išbuvo tris savaites. Jaučiasi gerai, bet kurį laiką turės nesiminti sunkesnio darbo. Šiuo metu sirgo ir dar serga apie 12 Zarasiškių klubo nariu. Šį sekmadienį įvyks Zarasiškių klubo susirinkimas 4 val. popiet Hollywood salėje, 1417 W. 43rd St. Nariai gaus naujas įstatų knyguotes.

— Praėjusį sekmadienį Tautiniuose namuose įvyko Amerikos Lietuvių Dailininkų Sąjungos susirinkimas. Buvo nutarta rengti rudeninę dailės parodą. Taip pat nutarta surengti prof.

HELP WANTED — MALE Darbininkų Reikia

POWER BRAKE OPERATORS

Experienced in setup and operation. Must be capable of working from company's blue prints, performing sheet metal layout and operating power shear and power brake.

CONVEYOR SYSTEMS, INC.

6451 MAIN STREET. MORTON GROVE (1 block south of Milwaukee R. R., 1 block west of Lehigh Ave.)

See or call BOB CREWS, 588-0200 An equal opportunity employer

FOUNDRY FOREMAN MELTING EXPERIENCE

At least 5 years experience on Cupola. Major U. S. Corp. Submit resume to:

ABEX CORP. 4544 WEST 26 ST. An equal opportunity employer

METAL WORKERS

for fabrication - assembly of conveyor equipment. Should have related experience with sheet and structural steel fabrication from blue prints. Excellent salary & benefits.

CONVEYOR SYSTEMS, INC.

6451 MAIN STREET MORTON GROVE (1 block south of Milwaukee R. R., 1 block west of Lehigh Ave.)

See or call BOB CREWS, 588-0200 An equal opportunity employer

PRODUCTION FOREMAN

At least 5 years supervisory experience in production line. Major U. S. Corp. Submit resume to:

ABEX CORP. 4544 WEST 26 ST. An equal opportunity employer

NIGHT WATCHMAN

For enclosed lumber yard. Middle aged or elderly man preferred. English speaking.

MALKOV LUMBER CO. ROOSEVELT RD. & CAMPBELL AVE. 733-7900

BENDRIEMS FABRIKĀ DARBAMS YRA REIKALINGI

Plieno plėkėčių produkcijos operatoriai ir surinkėjai bei sustatintojai, galintieji dirbti 1-je ir/arba antroje pamainose. Unijos nustatytas atlyginimas ir geri priedai. Puikios darbo sąlygos.

Kreiptis: Mr. Žalinskis READY METAL MFG. CO. 4500 W. 47 ST.

HELP WANTED — FEMALE Darbininkų Reikia

BILLING CLERKS Experienced in Export-Import. Must be good typist. Salary open. Many Company Benefits. Permanent. Full time position.

A. L. O. Y. 3205 S. SHIPLEYS Call Miss CONSOLIO 225-2212

SECRETARY

Small congenial LaSalle St. law office. Good shorthand + typing required. Will train. ST 2-8278

WIDOWER NEEDS LIVE IN HOUSEKEEPER for north suburban home. Own room. TV. 3 children — 7, 12, 15. Salary open. Recent references. Some English necessary. 272-4775 evenings and weekends.

FURNITURE AND FIXTURES

Baldai ir kiti reikalingi

PARDODAMIS MODELINIŲ NAMŲ BALDAI 30% iki 50% nuolaida. Galima pirkti dalimis ir išsimokėtinai. Aptarnauja lietuviai.

SOUTHWEST FURNITURE CO. TEL. GR 6-4421 6200 So. WESTERN AVE.

REAL ESTATE.

REAL ESTATE FOR SALE Namai, žemė — Pardavimui REAL ESTATE FOR SALE Namai, žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENSINIŠIAIS IŠSIMOKĖJIMAIS DEL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITES Į MUTUAL FEDERAL SAVINGS PETRAS KAZANUSKAS, Prezidentas 2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI VISŲ RŪSIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA

J. BACEVICIUS — BELL REALTY INCOME TAX SERVICE 6455 So. Kedzie Ave. — PRospect 8-2233

NORITE PIRKTI AR PARDUOTI NAMŲ? SUSISIEKITE SU CONNIE DAGYS FIRESIDE REALTY — Tel. 585-2064 Čia būsite užtikrintai sąžiningai aptarnauti.

REAL ESTATE — OUT OF TOWN Nuosavybės — kitur FLORIDOJ — ST. PETERSBURG IR APLYLINKĖJ Island Real Estate 4506 Gulf Blvd. St. Petersburg Beach, FL 33706 Area code 813 362-1441 LAIMA JAKUSOVAS, brokeris

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ ir kitus kraštus P. NEDZINSKAS, 4665 Archer Ave., Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

DĖMESIO 62-80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI Tikrai \$104 metams automobilio Liability apdraudimas. Kreiptis: A. LAURAITIS 4645 So. ASHLAND AVE. 523-8775

NAMŲ REMONTAS PRIEMAMA KAINA rengiu ir taisau kambarius, vonias, virtuves, Atlieku cemento darbus: saligatvius, laiptus ir t. t. ZIGMAS Tel.: 778-0838 ar 651-9625

M. A. ŠIMKUS Real Estate, Notary Public INCOME TAX SERVICE 4259 S. Maplewood. Tel. 254-7450 Beto daromi ir lūdziami vertimai ir pildomi pilietybės pareiškimai ir kitoki blankai.

K. ERINGIS CALIFORNIA SUPER SERVICE Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t. 4824 So. CALIFORNIA AVE. CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

A. G. AUTO REBUILDERS Čia automobiliai išlyginami ir nudažomi. Darbas atliekamas sąžiningai ir gerai, prityrusiu darbininku. Kalbos nebranzios. 3518-24 W. 63rd Street, Chicago, Ill. TEL. — 776-5882 Anicetas Garbačiauskas, sav.

READER AND ADVISER Also Card Readings Mrs. Clerk will advise you on love, health, marriage, business, etc. No problem too big or too small for her to solve. 4320 W. Fullerton For appointment call 276-4624

ALFONSO DARGIO TAPYBOS DARBU PARODA BUS ČIURLIONIŲ GALERIJŲJE SPALIO 12-21 DIENOMIS. Lankymo valandos šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 11 val. ry. iki 9 val. vak. Savaitės bėgulyje nuo 7 iki 9 val. vak. Paroda atidaryma spalio mėn. 12 d. 7:30 val. vak. (Pr.)

HOME INSURANCE Call: Frank Zapolis 3208 1/2 W. 95th St. GA 4-8654 State Farm Fire and Casualty Company

A. TVERAS LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS Pardavimas ir Taisyimas 2646 WEST 69th STREET Tel.: Rpublic 7-1941

TERRA Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms. 3237 WEST 69th ST., CHICAGO Telef. 434-4668

REALTY CLUB NAIJENAS IR TITIKS BILTAI Lietuviams baldai perka ir pardoda ir progos nežino tikrai per NAIJENAS

Jau išėjo iš spaudos ir galima gauti knygų rinkoje AMERIKOS LIETUVIŲ POLITIKA Dr. Kazio Šidlausko knyga apie Amerikos lietuvių pastangas daryti įtakos krašto politiką. 102 psl. Kaina \$1.50. Knygos bus išsiųstos, jei \$1.50 čekis arba Money Orderis bus pasiūstas tokiu adresu: NAUJIENOS, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

NAUJOJI GOLD COAST INN Geras lietuvių ir amerikiečių maistas yra mūsų specialybė. Priimami užsakymai grupinėms sveikoms gimtadienių, laidotuvių ir kitoms progoms, pasirenkant geriausias šeimos stiliaus maistą ir gerimus. LARRY IR BEA LAURIAN Naujieji Savininkai 2525 West 71st Street. Chicago, Ill. 60629. Tel. HE 44149

MOVING — Apdraustas perkraustymas Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujais kraustyto irankiais. Ilgu metų patyrimas. AL NAUJOKAITIS 2022 W. 69 ST., CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ VYTAUTAS ŽUKAUSKAS — MARIA NOREIKIENĖ 2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629. • Tel. WA 5-2787 Didelis pasirinkimas įvairių prekių. AUTOMOBILIAI, SALDYTUVAI, MAISTAS, PINIGAI.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ COSMOS PARCELS EXPRESS CORP. MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE 2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737 3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320 Ivalių prekių pasirinkimas: motociklai, šaldytuvai, automobiliai, maistas, coleriniai Certifikatai. V. VALANTINAS

Lietuviams reikalinga literatūra Kiekvienas lietuvis, kuriam rūpi gimtinio krašto laisvė ir lietuvių gerbimas, privalo susipažinti su žemiau išvardintomis knygomis. Čia suminėtas knygas galima užsisakyti Naujienose. Juozas Kanašinskas, ŠIAURINGOS DIENOS. Atsiminimai apie leidžiantį Lietuvą, bėgimą nuo bolševikų ir gyvenimą tremtinių stovyklose Vokietijoje. 273 psl., kietais drobės viršeliais kaina 4 dol. J. Audėnas, PASKUTINIS POSĖDIS. Minučių tikslumu aprašyta paskutinės nepriklausomos Lietuvos dienos ir valandos, kuriose yra išvyskėjęs nesikeičiantis komunizmo klaidingumas pavertiant tautos ir asmenis. 270 psl. \$4.00. ŽIKAGIETĖS IŠPODŽIAI KOMUNISTŲ PAVERGTŲ LIETUVŲ. Autoras buvo Vilnietis. Trakose, Druskininkuose, Kaune, Naudakinose, Klaipėdoje ir Palangioje. Vaidžius aprašymai ka ši ten matė kokias kalbas girdėjo ir ka tai žmonės pasakė. 95 psl. \$1.00. Yra taip pat išversta į anglų kalbą. D. Kuraitis, MAGIŠKŲJU KILIMU I VILNIU. Kelionė į Lietuvą išsidžial. Ilustruota foto nuotraukomis. 331 psl. \$3.00. D. Kuraitis, KELIONĖ I ANAPUS GELEŽINĖS UŽDANGOS. Antrianie pastabuma neaprašoma turistų ir agitatoriu pronaaranda bei užmaekavimai. Abi knygos parašytos lenkų. gražiū stiliumi. V. Maciūnas, VINCAS KRĖVĖ SAVO LAIKUOSE. 1944-54 m. 40 psl. \$1.00. Didžiojo klasiko mintys ir rimesčiai apie lietuvių kultūrinį gyvenimą. Skurdū tremtis jį nepalenkė bendradarbiavimui. Komunizmas yra žiaurus. Bet tie ir jo vadaai yra ne mažiau tikrūs! Pasijinkite visi, skaitydami Krizo Pleperio 77 ANEKDOTUS 52 psl. \$1.00. Šie ir kiti leidiniai yra gaunami. NAUJIESE, 1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL 60608 atsilankant darbo valandomis arba užsakant paštu ir pridodant čekį ar piniginę perlaidą.

POVILAS P. DARGIS, Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Pildomosios Tarybos prezidentas, sekmadienį, spalio 14 dieną, Lietuvių Tautiniuose Namuose dalyvavo SLA 134 motery kuopos 50 metų sukaktuviniame bankete. Pirmininkas Dargis šiam sukaktuviniame minėjime pasakys pagrindinę kalbą.